

HNB

Trg hrvatskih velikana 3, 10002 Zagreb
 tel.: 01 45 64 555 / faks: 01 46 10 551, 45 50 726, 46 10 591
 teleks: 22 569 / www.hnb.hr / mb 3269817

ZAKON O PLATNOM PROMETU (NN, br. 133/2009.)

ODGOVORI NA UPITE

Područje:	Glava II. Zakona o platnom prometu
Tema:	Eksternalizacija platnih usluga
Broj pitanja:	1.
Datum objave odgovora:	26. siječnja 2010.
Pitanje:	Može li institucija za platni promet primiti jednokratne platne transakcije od strane platitelja (potrošača) u korist primatelja s kojim nema sklopljen ugovor i prosljeđivati ih kreditnoj instituciji primatelja/neknoj drugoj kreditnoj instituciji na izvršenje na način da se primatelju osiguraju izvorni podaci s naloga za plaćanje, a na temelju ugovora s tom ili nekom drugom kreditnom institucijom ili se u tom slučaju radi o tome da kreditna institucija povjerava poslove platnog prometa instituciji za platni promet na temelju Odluke o eksternalizaciji s izmjenama i dopunama (NN, br. 1/2009., 75/2009. i 2/2010.)?
Odgovor:	Da, institucija za platni promet može izvršavati jednokratne platne transakcije u korist primatelja plaćanja s kojim nema sklopljen ugovor ako su zadovoljeni svi uvjeti iz ZPP-a koji se odnose na izvršenje platne transakcije, a osobito uvjeti iz Glave II. ZPP-a koji se odnose na obveze informiranja korisnika platnih usluga. Odgovor na pitanje radi li se u navedenom slučaju o eksternalizaciji ili samostalnom obavljanju platne usluge u svojstvu institucije za platni promet, ovisi o tome u čije se ime i za čiji račun platne usluge obavljaju odnosno o uvjetima ugovora koji je sklopljen između institucije za platni promet i kreditne institucije.

Područje:	Članak 3. Zakona o platnom prometu
Tema:	Platne usluge
Broj pitanja:	2.
Datum objave odgovora:	26. siječnja 2010.
Pitanje:	Prema našem mišljenju usluga "kolekcije" uplata građana koja predstavlja posao vođenja blagajne korisnika i polaganja gotovine na račun primatelja uz osiguravanje analitičkih podataka o uplatama primatelju bila bi usluga novčane pošiljke, točka 6. članka 3. Zakon o platnom prometu (NN, br. 133/2009.), no na radionici Hrvatske narodne banke održanoj dana 20. studenoga 2009. ona je svrstana u uslugu pod točkom 3. članka 3. ZPP-a. Ako je to usluga iz točke 3. članka 3. ZPP-a, znači li to da institucija za platni promet mora voditi račun za plaćanje?
Odgovor:	<p>Platna shema vezana uz kolekcije uplata građana svakako spada pod jednu od usluga iz članka 3. ZPP-a. Prvenstveno je na pružatelju usluga da svoju platnu shemu, ovisno o njezinim karakteristikama, definira kao jednu od navedenih usluga, te da pri podnošenju zahtjeva dokumentira i dokaže takav stav.</p> <p>Glede usluga navedenih pod točkom 3. članka 3., ta točka ne propisuje instituciji za platni promet obvezu držanja računa korisnika jer se prijenos može obaviti na račun za plaćanje kod same institucije za platni promet "ili kod drugog pružatelja platnih usluga".</p>

Područje:	Članak 3. Zakona o platnom prometu
Tema:	Odobranje kredita za izvršenje transakcije
Broj pitanja:	3.
Datum objave odgovora:	26. siječnja 2010.
Pitanje:	Vezano uz pitanje br. 2, može li institucija za platni promet odobravati kredite za izvršenje platnih transakcija "kolekcije" uplata građana?
Odgovor:	Institucija za platni promet može odobravati kredite vezane uz pružanje platnih usluga iz članka 3. točaka 4., 5. i 7. ZPP-a ako su ispunjeni svi uvjeti iz članka 89. stavka 1. tog Zakona. Drugim riječima, mogućnost odobravanja kredita ovisit će o vrsti platne usluge koju institucija za platni promet obavlja odnosno o karakteristikama platne sheme. U slučaju usluge novčanih pošiljki odobravanje kredita u okviru platne transakcije ne može se odobriti.

Područje:	Članak 83. i 161. Zakona o platnom prometu
Tema:	Usluge novčanih pošiljaka
Broj pitanja:	4.
Datum objave odgovora:	26. siječnja 2010.
Pitanje:	Može li institucija za platni promet prema novom Zakonu o platnom prometu obavljati usluge brzog prijenosa novca u svojstvu zastupnika MoneyGram, Western Uniona ili sl. nakon stupanja na snagu novog Zakona o platnom prometu?
Odgovor:	U skladu s člancima 83. i 161. Zakona o platnom prometu, od dana pristupanja RH EU, institucija za platni promet moći će pružati usluge brzog prijenosa novca (novčanih pošiljki) u svojstvu zastupnika institucije za platni promet iz druge države članice ako se ispune uvjeti iz odredbi Zakona kojima se uređuje pružanje platnih usluga od strane institucije za platni promet iz druge države članice na teritoriju RH preko zastupnika. Pružanje platnih usluga institucija za platni promet preko zastupnika uređeno je člancima 76., 79. i 83. ZPP-a. Institucije za platni promet iz trećih zemalja u skladu sa Zakonom ne mogu pružati platne usluge na teritoriju RH preko zastupnika.

Područje:	
Tema:	Ostale djelatnosti koje institucija za platni promet može pružati
Broj pitanja:	5.
Datum objave odgovora:	26. siječnja 2010.
Pitanje:	Može li se institucija za platni promet nakon donošenja novog Zakona o institucijama za elektronički novac doregistrirati za poslove institucije za elektronički novac?
Odgovor:	Trenutačno je na snazi Zakon o institucijama za elektronički novac (NN, br. 117/2008. i 74/2009.) koji ne predviđa takvu mogućnost. Međutim, prema tekstu nove direktive koja uređuje poslovanje institucija za elektronički novac, institucijama za platni promet nije zabranjeno podnijeti zahtjev za izdavanje odobrenja za izdavanje elektroničkog novca uz obvezu ispunjavanja svih predviđenih uvjeta.

Područje:	Članak 68. Zakona o platnom prometu
Tema:	Poslovni plan za hibridne institucije
Broj pitanja:	6.
Datum objave odgovora:	26. siječnja 2010.

Pitanje:	Ako institucija za platni promet osim platnih usluga obavlja i druge usluge ("hibridna" institucija), mora li pri podnošenju zahtjeva za odobrenje za pružanje platnih usluga HNB-u podnijeti poslovni plan za tri godine samo za platne usluge ili za sve usluge koje obavlja?
Odgovor:	Ako institucija za platni promet osim platnih usluga obavlja i ostale djelatnosti koje nisu platne usluge (članak 68. ZPP-a), poslovni plan za iduće tri poslovne godine koji se prilaže zahtjevu za izdavanje odobrenja za pružanje platnih usluga odnosi se samo na platne usluge iz članka 3. ZPP-a.

Područje:	Članak 155. Zakona o platnom prometu
Tema:	Rokovi za podnošenje zahtjeva za izdavanje odobrenja za pružanje platnih usluga
Broj pitanja:	7.
Datum objave odgovora:	26. siječnja 2010.
Pitanje:	Koji su rokovi za podnošenje zahtjeva za izdavanje odobrenja za pružanje platnih usluga? Je li šest mjeseci prije stupanja na snagu novog Zakona o platnom prometu ili 90 dana od stupanja na snagu novog ZPP-a (članak 155. stavak 1.)?
Odgovor:	U skladu sa člankom 155. stavkom 1. ZPP-a rok za podnošenje zahtjeva za izdavanje odobrenja za pružanje platnih usluga iznosi 90 dana od dana stupanja na snagu ZPP-a. HNB mora u roku od tri mjeseca od dana podnošenja potpunog zahtjeva odlučiti o zahtjevu za izdavanje odobrenja za pružanje platnih usluga.

Područje:	
Tema:	Rok za donošenje podzakonskih propisa
Broj pitanja:	8.
Datum objave odgovora:	27. siječnja 2010.
Pitanje:	Nacrti odluka bit će objavljeni do lipnja 2010. S obzirom na jednogodišnju vakaciju Zakona, je li moguće da odluke budu donesene i prije 1. siječnja 2011.?

Odgovor:	<p>Navedene propise nije moguće donijeti prije 1. siječnja 2011., i to zbog nomotehničkih razloga jer se podzakonski propisi (odluke, pravilnici i dr.) ne mogu donijeti prije nego što na snagu stupi osnovni propis (Zakon o platnom prometu) koji je pravni temelj za donošenje podzakonskih akata.</p> <p>Isto tako navodimo da će Hrvatska narodna banka nastojati konačne prijedloge navedenih podzakonskih propisa objaviti na svojim internetskim stranicama i prije početka njihova stupanja na snagu.</p>
----------	---

Područje:	Članak 2. stavak 1. točka 15., te članci 45. i 46. Zakona o platnom prometu
Tema:	Računi za plaćanje
Broj pitanja:	9.
Datum objave odgovora:	15. ožujak 2010
Pitanje:	Koje sve račune u banci trebamo smatrati "računima za plaćanje" (vezano uz članak 2. stavak 15.) ?
Odgovor:	<p>Prema članku 2. stavku 1. točki 15. ZPP-a "račun za plaćanje" jest bilo koji račun koji vodi pružatelj platnih usluga na ime jednog ili više korisnika platnih usluga, a koristi se za izvršavanje platnih transakcija, a prema točki 16. istog stavka istog članka "platna transakcija" jest polaganje, podizanje ili prienos novčanih sredstava koje je inicirao platitelj ili primatelj plaćanja, bez obzira na to kakve su obveze iz odnosa između platitelja i primatelja plaćanja.</p> <p>Iako se na kreditnu partiju (ako se vodi na ime klijenta), tzv. otvorenu štednju i štednu knjižicu mogu primati uplate, skrećemo pozornost na odredbu članka 44. ZPP-a koja pružatelju platnih usluga primatelja plaćanja osim dužnosti odobrenja računa za plaćanje primatelja plaćanja nameće i dužnost da primatelju plaćanja <u>stavi na raspolaganje</u> novčana sredstva odmah nakon što je za taj iznos odobren račun pružatelja platnih usluga primatelja plaćanja (članak 46. stavak 2. ZPP-a) kao i na odredbu članka 45. ZPP-a, koja u slučaju polaganja gotovog novca na račun za plaćanje također nameće dužnost pružatelju platnih usluga primatelja plaćanja <u>da stavi na raspolaganje</u> novčana sredstva primatelju plaćanja odmah (članak 45. stavak 1.) odnosno najkasnije sljedeći radni dan (članak 45. stavak 2.) nakon vremena primitka gotovog novca. Kako po prirodi stvari istodobno s postojanjem obveze pružatelja platnih usluga primatelja plaćanja na stavljanje na raspolaganje novčanih sredstava primatelju plaćanja na strani primatelja plaćanja postoji pravo na raspolaganje novčanim sredstvima, mišljenja smo da je svakodobna raspoloživost novčanih sredstava na računu za plaćanje bitno obilježje računa za plaćanje, pri</p>

	<p>čemu pod svakodobnom raspoloživošću novčanih sredstava na računu smatramo pravo primatelja plaćanja da u svako doba raspolaže tim sredstvima na način da ih podiže ili prenosi na neki drugi račun.</p> <p>Stoga smatramo da pojam računa za plaćanje treba tumačiti u vezi s člancima 44. i 45. ZPP-a na način da se računom za plaćanje smatra i onaj račun korisnika usluga plaćanja koji se koristi samo za polaganje novčanih sredstava ako korisnik usluga plaćanja položenim novčanim sredstvima može odmah i raspolagati, tj. podizati ih ili prenositi na drugi račun a da prethodno ne bude otkazan ili na drugi način ne prestane važiti ugovor o tom računu. Stoga smatramo da ni kreditni račun ni oročeni štedni račun na koji se sukcesivno uplaćuju novčani iznosi ni štedna knjižica na koju se sukcesivno upisuju uplate, ako je ukupni štedni ulog oročen, nisu računi za plaćanje.</p>
--	---

Područje:	Članak 2. stavak 1. točka 16. i članak 58. Zakona o platnom prometu
Tema:	Platna transakcija
Broj pitanja:	10.
Datum objave odgovora:	15. ožujak 2010
Pitanje:	Podrazumijevaju li se pod "platnom transakcijom" sva polaganja, podizanja i prijenosi po računima za plaćanje (prema tumačenju članka 2. stavka 15.) i po transakcijskim računima?
Odgovor:	<p>Da, platnom transakcijom prema članku 2. stavku 1. točki 16. podrazumijeva se svako polaganje, podizanje ili prijenos novčanih sredstava koje je inicirao platitelj ili primatelj plaćanja, bez obzira na to kakve su obveze iz odnosa između platitelja i primatelja plaćanja. Pri tome napominjemo da se u skladu s člankom 3. ZPP-a platnim uslugama smatraju samo one usluge koje se obavljaju kao djelatnost.</p> <p>Transakcijski račun u smislu ZPP-a jesu računi za plaćanje koje vode samo pružatelji platnih usluga iz članka 58. stavka 1. ZPP-a.</p> <p>Napominjemo i da su člankom 4. ZPP-a propisane usluge odnosno transakcije koje se ne smatraju platnim uslugama u smislu ZPP-a.</p>

Područje:	Članak 39. i članak 46. Zakona o platnom prometu
Tema:	Datum valute i zaprimanje naloga za plaćanje
Broj pitanja:	11.
Datum objave odgovora:	15. ožujak 2010
Pitanje:	Može li banka pri preuzimanju naloga izvan defiranog roka zaprimanja naloga u radnom danu ili pri zaprimanju naloga na neradni dan sredstva potrebna za izvršenje naloga rezervirati –

	blokirati na računu klijenta, ako je tako regulirano okvirnim ugovorom (vezano uz članak 39.)?
Odgovor:	Na temelju članka 39. stavka 2., ako je platitelj pružatelj platnih usluga primio nalog za plaćanje nakon krajnjeg vremena za primanje naloga, smatra se da je nalog zaprimljen sljedećega radnog dana. Iz toga proizlaze sve daljnje obveze pružatelja platnih usluga za izvršenje naloga propisane ZPP-om, imajući na umu odredbe okvirnog ugovora. Podsjećamo da prema članku 46. stavku 7. ZPP-a datum valute terećenja računa za plaćanje platitelja ne može biti datum prije trenutka terećenja tog računa za iznos platne transakcije. Također, iz članka 39. ZPP-a proizlazi da terećenje računa za plaćanje ne može biti prije vremena primitka naloga za plaćanje. Neovisno o tehničkom rješenju provedbe platne transakcije, smatramo da pružatelj platnih usluga platitelja treba platitelju osigurati sve potrebne informacije kako bi platitelj mogao provjeriti ispravnost valute terećenja.

Područje:	Članak 40. Zakona o platnom prometu
Tema:	Odbijanje naloga za plaćanje
Broj pitanja:	12.
Datum objave odgovora:	15. ožujak 2010
Pitanje:	Koja je definicija "odbijenog naloga"? Je li to baš svaki nalog koji je zaprimljen, a nije izvršen iz bilo kojeg razloga (npr. nedovoljnog pokrića) ili se misli na odbijanje zbog određenih razloga (vezano uz članak 40.)?
Odgovor:	Da bi nalog bio odbijen, u pravilu je potrebno da platitelj bude obaviješten o odbijanju, razlozima odbijanja i postupku za ispravljanje pogrešaka koje su dovele do odbijanja (članak 40. stavak 1.). Iznimno, obavijest nije potrebna ako je drugim propisom drugačije određeno (članak 40. stavak 1.) te u slučaju iz članka 28. stavka 1. točke 3. ZPP-a. Obavijest o odbijanju treba biti dana u roku za izvršenje naloga (članak 40. stavak 2.). Kad takva obavijest ne bi bila dana u roku za izvršenje, to bi se smatralo neurednim ispunjenjem obveza pružatelja platnih usluga (zakašnjenje s izvršenjem ili zakašnjenje s obaviješću). Nedovoljno pokriće može biti razlogom za odbijanje naloga. Važno je napomenuti da prema članku 40. stavku 4. autorizirani nalog za plaćanje koji je zaprimljen na temelju okvirnog ugovora između platitelja i njegovog pružatelja platnih usluga (npr. ugovora o tekućem računu ili ugovora o korištenju kreditne kartice) ne smije biti odbijen ako su ispunjeni svi uvjeti navedeni u okvirnom ugovoru. Dakle, ako je

	<p>u okvirnom ugovoru kao jedan od uvjeta za izvršenje naloga za plaćanje navedeno i dovoljno pokriva na platiteljevu računu za plaćanje, tada će platitelj pružatelj platnih usluga odbiti nalog za plaćanje.</p> <p>Na temelju članka 40. stavka 5., ako je izvršenje naloga za plaćanje odbijeno, smatra se da nalog za plaćanje nije niti zaprimljen.</p>
--	---

Područje:	Članak 43. Zakona o platnom prometu
Tema:	Međunarodna platna transakcija
Broj pitanja:	13.
Datum objave odgovora:	15. ožujak 2010
Pitanje:	Hoće li se pri plaćanju u inozemstvo i nadalje koristiti devizni računi sredstava za plaćanje u inozemstvo, npr. 71471/71017 (vezano uz članak 43.)?
Odgovor:	<p>Pri plaćanju u inozemstvo koristit će se računima za plaćanje prema podzakonskom aktu kojim se uređuje konstrukcija i upotreba međunarodnog broja bankovnog računa (IBAN).</p> <p>Naglašavamo da navedene partije (71471 i 71017) nisu računi za plaćanje nego devizna knjigovodstvena konta koja nisu regulirana ZPP-om.</p>

Područje:	Članak 39. i članak 45. Zakona o platnom prometu
Tema:	Vrijeme primitka i polaganje gotovog novca
Broj pitanja:	14.
Datum objave odgovora:	15. ožujak 2010
Pitanje:	Može li banka "vremenom primitka" smatrati trenutak kada djelatnik banke preuzme gotov novac (moguće i idući radni dan) koji je korisnik platne usluge deponirao na depozitnom bankomatu u zatvorenoj kuverti, čiji sadržaj naknadno mora utvrditi djelatnik banke (vezano uz članak 45.)?
Odgovor:	<p>Polaganje gotovog novca propisano je člankom 45. ZPP-a, a na vrijeme primitka gotovog novca primjenjuje se članak 39. stavci 1. i 2.</p> <p>Ako gotov novac na svoj račun za plaćanje u valuti u kojoj se taj račun vodi polaže građanin (potrošač), pružatelj platnih usluga koji vodi račun dužan je staviti novčana sredstva na raspolaganje odmah nakon vremena primitka gotovog novca i odobriti taj račun s datumom valute na dan vremena primitka.</p> <p>Ako gotov novac na svoj račun za plaćanje u valuti u kojoj se taj račun</p>

	vodi polaže poslovni subjekt (korisnik platnih usluga koji nije potrošač), pružatelj platnih usluga dužan je staviti novčana sredstva na raspolaganje najkasnije sljedeći radni dan nakon vremena primitka gotovog novca i odobriti taj račun s datumom valute na taj dan.
--	--

Područje:	Članak 157. Zakona o platnom prometu
Tema:	Odluka o transakcijskim računima
Broj pitanja:	15.
Datum objave odgovora:	15. ožujak 2010
Pitanje:	Kada će bankama biti dostupan nacrt odluke o transakcijskim računima i hoće li još neki računi, osim tekućih računa i žiro-računa biti propisani transakcijskim računima (vezano uz članak 58.)?
Odgovor:	U skladu s odredbom članka 157. HNB je dužan do 30. lipnja 2011. donijeti podzakonske akte na temelju ZPP-a. Radi pravodobne pripreme svih zainteresiranih sudionika HNB će nastojati, putem javne objave na internetskoj stranici i poziva bankama na raspravu, objaviti radnu verziju navedenog podzakonskog akta u lipnju 2010. godine.

Područje:	Članak 58. i članak 60. Zakona o platnom prometu
Tema:	Registar transakcijskih računa
Broj pitanja:	16.
Datum objave odgovora:	15. ožujak 2010
Pitanje:	Kada će biti definiran sadržaj registra transakcijskih računa i način dostave podataka?
Odgovor:	Pružatelj platnih usluga koji vodi transakcijske račune dužan je na temelju članka 60. stavka 1. ZPP-a voditi registar transakcijskih računa koje je otvorio, koji na temelju stavka 2. istog članka sadržava najmanje one podatke koji su definirani propisom kojim se uređuje vođenje i sadržaj Jedinog registra računa u Republici Hrvatskoj. HNB ima mogućnost, na temelju članka 60. stavka 3., propisati i dodatne podatke koje mora sadržavati registar transakcijskih računa pružatelja platnih usluga. Izrada i donošenje propisa kojim se uređuje vođenje i sadržaj Jedinog registra računa u Republici Hrvatskoj nije u nadležnosti

	<p>HNB-a.</p> <p>Podsjećamo da je u pripremi zakon kojim će se urediti izvršenje osnove za plaćanje novčanim sredstvima ovršenika, čiji su izrada i donošenje u nadležnosti Ministarstva financija, pa će se u okviru priprema za operacionalizaciju tog zakona donijeti propis kojim će se urediti sadržaj podataka u Jedinstvenom registru računa u Republici Hrvatskoj, a time posredno i definirati sadržaj podataka u registru transakcijskih računa pružatelja platnih usluga iz članka 58. stavka 1. ZPP-a.</p>
--	--

Područje:	Članak 157. Zakona o platnom prometu
Tema:	Odluka o nalogima za plaćanje
Broj pitanja:	17.
Datum objave odgovora:	15. ožujak 2010
Pitanje:	Kada će biti dostupan nacrt odluke o nalogima za plaćanje (vezano uz članak 64.)?
Odgovor:	U skladu s odredbom članka 157. HNB je dužan do 30. lipnja 2011. donijeti podzakonske akte na temelju ZPP-a. Radi pravodobne pripreme svih zainteresiranih sudionika HNB će nastojati, putem javne objave na internetskoj stranici i poziva bankama na raspravu, objaviti radnu verziju navedenoga podzakonskog akta u lipnju 2010. godine.

Područje:	Članak 158. Zakona o platnom prometu
Tema:	Platni instrumenti
Broj pitanja:	18.
Datum objave odgovora:	15. ožujak 2010
Pitanje:	Koji će se nalozi koristiti za instrumente platnog prometa koji nisu platne usluge u skladu sa ZPP-om (vezano uz članak 158.)?
Odgovor:	S platnim instrumentima koji se koriste za usluge koje se ne smatraju platnim uslugama u smislu ZPP-a postupa se na način kako je uređeno drugim propisima (npr. Zakonom o čeku (NN, br. 74/1994.) i Zakonom o mjenici (NN, br. 79/1994.)), odnosno u skladu s poslovnom praksom, običajima i bankovnim standardima.

Područje:	Članak 46. i članak 43. Zakona o platnom prometu
Tema:	Datum valute i raspoloživost sredstava, izvršenje plaćanja
Broj pitanja:	19.
Datum objave odgovora:	09. travnja 2010
Pitanje:	<p>Članak 46. – Datum valute i raspoloživost sredstava i članak 43. – Izvršenje plaćanja između pružatelja platnih usluga:</p> <p>a) Regulira li članak 46. odnos između pružatelja platnih usluga i primatelja plaćanja za koje pruža uslugu prihvata kartica ili prodaje <i>prepaid</i> bonova?</p> <p>b) Smiju li banka i primatelj plaćanja (pravna osoba) kod takvih poslova ugovoriti rok plaćanja različit od datuma na koji je odobren račun banke?</p> <p>c) Smije li banka klijenta korisnika kartice teretiti za kartične transakcije isključivo na dan kad plaća banci prihvatitelju u okviru ciklusa namire odnosno na dan kad plaća prodajnom mjestu za tu kartičnu transakciju?</p> <p>d) Isto tako, članak 46. za prekogranične i međunarodne te nacionalne transakcije u valuti kaže: „Pružatelj platnih usluga primatelja plaćanja dužan je iznos platne transakcije staviti na raspolaganje primatelju plaćanja odmah po primitku obavijesti o odobrenju svog računa.“ Znači li to odmah nakon primitka izvotka ili odmah po primitku platnog naloga MT103 iz inozemstva?</p>

Odgovor:	<p>a) Članak 46. ZPP-a uređuje datum valute i raspoloživost sredstava i primjenjuje se na odnos između pružatelja platnih usluga primatelja plaćanja i primatelja plaćanja. Prodaja <i>prepaid</i> bonova nije platna usluga i zato se na takvu uslugu ne primjenjuju odredbe iz članka 46.</p> <p>Rokovi izvršenja plaćanja između pružatelja platnih usluga iz članka 43. ne primjenjuju se u skladu sa stavkom 10. toga članka na platne transakcije inicirane preko primatelja plaćanja (kartična plaćanja).</p> <p>b) U skladu s člankom 46. stavkom 2. pružatelj platnih usluga primatelja plaćanja dužan je iznos platne transakcije staviti na raspolaganje primatelju plaćanja odmah nakon što je za taj iznos odobren račun pružatelja platnih usluga primatelja plaćanja. Navedena odredba primjenjuje se na sve nacionalne platne transakcije u kunama, a od dana ulaska RH u EU i na sve platne transakcije u valuti bilo koje države potpisnice Ugovora o Europskome gospodarskom prostoru.</p> <p>c) Platiteljev pružatelj platnih usluga (u navedenom primjeru banka klijenta korisnika kartice) i platitelj (korisnik kartice) ugovorno određuju dan na koji će se teretiti račun platitelja.</p> <p>d) Za prekogranične, međunarodne i nacionalne platne transakcije u stranoj valuti pružatelj platnih usluga primatelja plaćanja dužan je, u skladu sa člankom 46. stavkom 6., iznos platne transakcije staviti na raspolaganje primatelju plaćanja odmah po primitku obavijesti o odobrenju svog računa, tj. odmah nakon što je zaprimio sve potrebne informacije kojima se potvrđuje da je račun pružatelja platnih usluga primatelja plaćanja odobren za iznos platne transakcije.</p>
----------	---

Područje:	Članak 24. Zakona o platnom prometu
Tema:	Informacije za platitelja
Broj pitanja:	20.
Datum objave odgovora:	09. travnja 2010
Pitanje:	<p>Članak 24. – Informacije za platitelja o pojedinim platnim transakcijama</p> <p>U kartičnom se poslovanju osim bankinih tečajeva koriste i tečajevi međunarodnih kartičnih institucija. Prema našem shvaćanju u kartičnom poslovanju banka treba platiteljima pružiti informaciju o tečajevima koji se primjenjuju za preračunavanje originalne transakcije u valutu po kojoj se tereti klijenta. Informaciju bi banke trebale učiniti dostupnom preko postojećih kanala komunikacije s</p>

	klijentima. Molimo potvrdu ovog tumačenja.
Odgovor:	<p>Pružatelj platnih usluga dužan je u skladu sa člankom 24. nakon terećenja računa platitelja za iznos pojedine platne transakcije dati platitelju informaciju o tečaju koji je primijenio za preračunavanje valute u toj platnoj transakciji. Pri preračunavanju valute pružatelj platnih usluga mora se koristiti tečajem koji je ugovorio s platiteljem, a informaciju o tečaju, kao i ostale informacije koje je obvezan dati platitelju o pojedinim platnim transakcijama, dužan mu je dati na način predviđen člankom 19. stavkom 1. ZPP-a. Ako je tijekom izvršavanja platne transakcije primijenjeno više tečajeva, banka je dužna informirati korisnika o svim tim tečajevima.</p> <p>Banke mogu davati informacije klijentima preko postojećih kanala komunikacije ako takav način komunikacije udovoljava zahtjevima iz članka 19. stavka 1.</p>

Područje:	Članak 2. i članak 49. Zakona o platnom prmetu
Tema:	Jedinstvena identifikacijska oznaka
Broj pitanja:	21.
Datum objave odgovora:	09. travnja 2010
Pitanje:	<p>Hoće li u međunarodnim plaćanjima u korist računa klijenata u zemlji IBAN biti jedini identifikator korisnika naplate kao što je danas u kunskom platnom prometu u zemlji?</p> <p>To bi značilo da kod naplata iz inozemstva neće biti potrebno uspoređivati odgovara li IBAN klijenta banke nazivu, već će se račun klijenta odobravati isključivo prema IBAN-u?</p>
Odgovor:	<p>U članku 2. stavku 1. točki 18. ZPP-a definirana je jedinstvena identifikacijska oznaka kao kombinacija slova, brojeva ili simbola koju odredi pružatelj platnih usluga korisniku platnih usluga, a koju korisnik platnih usluga mora navesti kako bi se jasno odredio drugi korisnik platnih usluga i/ili račun za plaćanje drugog korisnika platnih usluga koji se upotrebljava u platnoj transakciji. Kao primjer jedinstvene identifikacijske oznake može se navesti i IBAN, ali on nije jedini jedinstveni identifikator koji zadovoljava uvjete iz definicije. Iz same definicije proizlazi da sam pružatelj platne usluge određuje korisnikovu jedinstvenu identifikacijsku oznaku.</p> <p>Nadalje, člankom 49. stavkom 5. propisano je da, ako korisnik platnih usluga osim jedinstvene identifikacijske oznake da pružatelju platnih usluga i druge informacije u odnosu na primatelja plaćanja, odnosno platitelja, pružatelj platnih usluga odgovoran je samo za izvršenje</p>

	<p>platnih transakcija u skladu s jedinstvenom identifikacijskom oznakom koju je naveo korisnik platnih usluga. Međutim, dobri poslovni običaji i načelo savjesnosti nalažu pružatelju platne usluge da upozori na uočeni nesklad između jedinstvene identifikacijske oznake i drugih informacija koje se odnose na korisnika platne usluge. Takvo stajalište potvrđuje i odredba stavka 3. istog članka.</p>
--	---

Područje:	Članak 39. i članak 40. Zakona o platnom prometu
Tema:	Primitak naloga za plaćanje
Broj pitanja:	22.
Datum objave odgovora:	09. travnja 2010
Pitanje:	<p>Da li se platni nalog, ako na dan primitka naloga nema dovoljno sredstava za izvršenje platnog naloga, izvršava do primitka sredstava (sljedećih dana) ili se opoziva kao neizvršeni nalog na dan primitka (stavak 3. točke 1. i 2.)?</p> <p>Naime, iz stavka 3. točke 3. proizlazi da nalog stoji u redosljedu dok platitelj ne stavi na raspolaganje svom pružatelju platnih usluga potrebna novčana sredstva. No, ako je ugovoreno da se platni nalog započinje izvršavati prema točki 1. ili 2. istog stavka, kakva je procedura izvršavanja?</p>
Odgovor:	<p>Nalog za plaćanje može opozvati samo korisnik platnih usluga, i to u rokovima koji su propisani člankom 41.</p> <p>Vrijeme primitka naloga za plaćanje propisano je u članku 39. ZPP-a, a u članku 43. propisani su rokovi izvršenja plaćanja između pružatelja platnih usluga koji se računaju od vremena primitka naloga za plaćanje.</p> <p>Nakon primitka naloga za plaćanje iz članka 39. stavka 3. točaka 1. i 2., ako na računu za plaćanje korisnika ne postoji pokriće za plaćanje, pružatelj platnih usluga može izvršiti nalog ako je tako ugovoreno okvirnim ugovorom ili odbiti nalog za plaćanje prema članku 40.</p>

Područje:	Članak 2. stavak 1. točka 20. Zakona o platnom prometu
Tema:	Izravno terećenje
Broj pitanja:	23.
Datum objave odgovora:	09. travnja 2010
Pitanje:	Hoće li se nekim aktom detaljnije opisati izravno terećenje?

Odgovor:	Zakonom o platnom prometu nije predviđeno propisivanje posebnoga podzakonskog propisa kojim bi se detaljnije opisalo izravno terećenje. U ZPP-u je dana definicija izravnog terećenja (članak 2. stavak 1. točka 20.). U Glavi III. Zakona postoji niz odredbi koje se primjenjuju na platne transakcije "inicirane od strane primatelja plaćanja" odnosno na uslugu izravnog terećenja.
----------	--

Područje:	Članak 155. Zakona o platnom prometu
Tema:	Upis djelatnosti platnih usluga u sudski registar
Broj pitanja:	24.
Datum objave odgovora:	09. travnja 2010
Pitanje:	Mora li kreditna institucija koja ima odobrenje Hrvatske narodne banke za pružanje osnovne financijske usluge iz članka 5. stavka 1. točke 7. Zakona o kreditnim institucijama (pružanje platnih usluga u skladu s posebnim zakonom) dobiti prethodnu suglasnost Hrvatske narodne banke za upis djelatnosti platnih usluga u skladu sa Zakonom o platnom prometu ("Narodne novine", br. 133/2009.) u sudski registar?
Odgovor:	<p>Člankom 155. stavkom 2. Zakona o platnom prometu ("Narodne novine", br. 133/2009.) propisano je da kreditne institucije koje na dan stupanja na snagu tog Zakona imaju odobrenje za pružanje platnih usluga u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija, nastavljaju pružati platne usluge iz članka 3. točaka 1. do 6. tog Zakona i mogu u sudski registar upisati te djelatnosti, bez posebnog odobrenja Hrvatske narodne banke. Odobrenjem za pružanje platnih usluga u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija smatra se odobrenje za pružanje financijske usluge iz članka 5. stavka 1. točke 7. Zakona o kreditnim institucijama. Kako je u Zakonu o kreditnim institucijama u članku 369. stavku 1. propisano da banke, štedne banke i stambene štedionice koje su na dan stupanja na snagu tog Zakona upisane u sudski registar i imaju odobrenje za rad, odnosno odobrenje za pružanje bankovnih i financijskih usluga, nastavljaju poslovati kao kreditne institucije prema tom Zakonu na temelju dobivenog odobrenja, tako bi se i odobrenje koje je kreditna institucija dobila na temelju članka 6. stavka 2. točke 6. Zakona o bankama ("Narodne novine", br. 84/2002. i 141/2006.) imalo smatrati jednakovrijednim odobrenjem na temelju kojega se može izvršiti upis u sudski registar bez dobivanja prethodnog odobrenja Hrvatske narodne banke.</p> <p>Napominjemo da se spomenute odredbe ne mogu primjenjivati ako je u dobivenom odobrenju navedeno kakvo ograničenje koje se odnosi na</p>

	pružanje usluga platnog prometa odnosno platnih usluga. U tom slučaju kreditne institucije mogu uskladiti svoje poslovanje s odredbama Zakona o kreditnim institucijama.
--	--

Područje:	Članak 46. i članak 48. Zakona o platnom prometu
Tema:	Ugovorno uređenje odgovornosti
Broj pitanja:	25.
Datum objave odgovora:	13. svibnja 2010
Pitanje:	Može li prema članku 48. stavku 8., koji definira da pružatelj platnih usluga i primatelj plaćanja koji nije potrošač mogu ugovorom urediti odgovornost drugačije nego što je uređeno odredbama ovog članka, a koji se ujedno referira na "postupanje u skladu sa člankom 46.", pružatelj platnih usluga ugovoriti drugačije rok za odobrenje računa primatelja nepotrošača koji je prihvatitelj kartice (trgovac)?
Odgovor:	Smatramo da članak 48. stavak 8. nije osnova na temelju koje pružatelj platnih usluga i primatelj plaćanja koji nije potrošač mogu ugovorom drugačije urediti odredbe iz članka 46. Naime, člankom 48. uređena je odgovornost pružatelja platnih usluga za izvršenje platne transakcije koju je inicirao primatelj plaćanja ili koja je inicirana preko primatelja plaćanja, dok su datum valute i raspoloživost sredstava propisani odredbama članka 46., te ne mogu biti predmet ugovaranja jer su zadani Zakonom.

Područje:	Članak 39. i članak 43. Zakona o platnom prometu
Tema:	Rokovi za izvršenje plaćanja između pružatelja platnih usluga
Broj pitanja:	26.
Datum objave odgovora:	11. lipnja 2010
Pitanje:	Smije li se za kartičnu transakciju rezervirati sredstva na računu klijenta u trenutku autorizacije odnosno izvršenja transakcije? Npr. klijent banke "A" obavio je 24. 3. 2010. kupovinu kod trgovca koji ima POS terminal banke "B", a račun je podmirio svojom debitnom karticom na iznos od 250,00 kn. Banka "A" bi na dan 24. 3. 2010. samo rezervirala 250,00 kn na računu svog klijenta, a transakciju proknjižila naknadno kada dobije financijsku transakciju od banke "B" preko kartične kuće.
Odgovor:	Iz članka 39. Zakona proizlazi da izvršavanje platne transakcije ne može započeti prije vremena primitka naloga za plaćanje. Dakle, platitelj pružatelj platnih usluga odnosno banka izdavatelj

	<p>debitne platne kartice može, po svom izboru, započeti s izvršavanjem platne transakcije od trenutka zaprimanja naloga za plaćanje bilo terećenjem računa korisnika bilo tzv. rezervacijom sredstava.</p> <p>Podsjećamo da je u skladu sa člankom 43. stavkom 11. Zakona o platnom prometu pružatelj platnih usluga primatelja plaćanja dužan platiteljevom pružatelju platnih usluga prenijeti nalog za plaćanje koji je iniciran preko primatelja plaćanja u rokovima koji su ugovoreni između primatelja plaćanja (trgovca) i njegova pružatelja platnih usluga. U praksi će takav ugovoreni rok za prijenos naloga za plaćanje ovisiti o prethodnom sporazumu o trenutku dostave/primitka naloga između dva pružatelja platnih usluga (izdavatelja i prihvatitelja platne kartice). Prema tome, trenutak zaprimanja naloga za plaćanje od strane pružatelja platnih usluga platitelja u slučaju kartične transakcije ovisit će prvenstveno o ugovornim odnosima u okviru platne (kartične) sheme.</p> <p>Napominjemo da se u skladu sa člankom 43. stavkom 10. Zakona rokovi izvršenja plaćanja između pružatelja platnih usluga platitelja (izdavatelja kartice) i pružatelja platnih usluga primatelja (prihvatitelja kartice) regulirani prethodnim odredbama tog članka ne odnose na kartična plaćanja, odnosno da se rokovi izvršenja kod kartičnih plaćanja slobodno ugovaraju.</p>
--	---

Područje:	Članak 3. i članak 4. Zakona o platnom prometu
Tema:	Izdavanje čekova
Broj pitanja:	27.
Datum objave odgovora:	11. lipnja 2010
Pitanje:	Članak 4.: smije li kreditna institucija pružati usluge koje se ne smatraju platnim uslugama? Konkretno, smije li kreditna institucija izdavati čekove nakon 1. siječnja 2011., s obzirom na to da se oni tretiraju u sklopu aktivnosti koje se ne smatraju platnim uslugama?
Odgovor:	<p>Kreditna institucija, kao jedan od pružatelja platnih usluga, može pružati platne usluge iz članka 3. Zakona o platnom prometu (ZPP), izuzevši platne usluge iz članka 3. stavka 7., dok se u članku 4. navode aktivnosti koje se ne smatraju platnim uslugama i ne uređuju odredbama ovog Zakona.</p> <p>Kreditna institucija obavlja poslovanje s čekovima u skladu s odredbama Zakona o čeku, NN, br. 74/1994.</p>

Područje:	Članak 2. Zakona o platnom prometu
Tema:	Platni instrumenti
Broj pitanja:	28.
Datum objave odgovora:	11. lipnja 2010
Pitanje:	Što je u praksi platni instrument, odnosno po čemu se razlikuje od platne kartice? U definiciji platnog instrumenta spominje se personalizirano sredstvo, što na određeni način upućuje na platnu karticu?
Odgovor:	<p>Prema članku 2. stavku 1. točki 22. ZPP-a <i>platni instrument</i> jest svako personalizirano sredstvo i/ili skup postupaka ugovorenih između korisnika platnih usluga i pružatelja platnih usluga koje korisnik platnih usluga primjenjuje za iniciranje naloga za plaćanje.</p> <p>Nadalje, u članku 2. stavku 1. točki 35. ZPP-a definira se <i>platna kartica</i> kao sredstvo koje omogućuje njezinom imatelju izvršenje plaćanja robe i usluga bilo preko prihvatnog uređaja ili na daljinu i/ili koje omogućuje podizanje gotovog novca i/ili korištenje drugih usluga na bankomatu ili drugom samoposlužnom uređaju.</p> <p>Na osnovi toga platna kartica jest vrsta platnog instrumenta.</p>

Područje:	Članak 39. i članak 43. Zakona o platnom prometu
Tema:	Plaćanja u inozemstvo
Broj pitanja:	29.
Datum objave odgovora:	15. srpnja 2010
Pitanje:	Mogu li se plaćanja u inozemstvo s tehničkog aspekta provoditi na istovjetan način kao i danas – terećenje računa klijenta obavlja sena dan izvršenja plaćanja, a dan izvršenja jest dan slanja SWIFT platnog naloga u inozemstvo bez obzira na valutu odobrenja banke u inozemstvu?
Odgovor:	U skladu s člankom 43. stavkom 4. ZPP-a kod međunarodnih platnih transakcija platitelj pružatelj platnih usluga dužan je osigurati da račun pružatelja platnih usluga iz inozemstva bude odobren najkasnije do kraja trećega radnog dana računajući od vremena primitka naloga za plaćanje iz članka 39. ZPP-a. Platitelj pružatelj platnih usluga može, po svom izboru, započeti s izvršavanjem platne transakcije od trenutka zaprimanja naloga za plaćanje bilo terećenjem računa korisnika bilo tzv. rezervacijom sredstava.

Područje:	Članak 8., 16. i 24. . Zakona o platnom prometu
Tema:	Referencija
Broj pitanja:	30.
Datum objave odgovora:	15. srpnja 2010
Pitanje:	Mora li se referencija koju potrošač zaprimi u poslovnici pri predaji/zadavanju platne transakcije nalaziti i na izvratku koji dajemo potrošaču? Može li ona samo biti navedena u opisu plaćanja? Što je s referencijom naknade po istoj transakciji? Je li dovoljno da se referencija transakcije navede u opisu plaćanja naknade? Može li se referencija s poslovnim subjektima ugovoriti drugačije?
Odgovor:	<p>Osnovna svrha referencije koju je platitelj pružatelj platnih usluga dužan dati platitelju u skladu s člankom 16. stavkom 1. točkom 1. za jednokratne platne transakcije, odnosno u skladu s člankom 24. stavkom 1. točkom 1. ZPP-a za platne transakcije iz okvirnog ugovora, jest omogućiti platitelju jednostavnu identifikaciju i praćenje svake platne transakcije. Stoga smatramo da bi se referencija koju potrošač zaprimi u poslovnici svog pružatelja platnih usluga pri zadavanju transakcije, trebala nalaziti i na izvratku.</p> <p>U skladu s člankom 8. stavkom 2. ZPP-a sve što je uređeno odredbama Glave II., koja uređuje obveze informiranja korisnika platnih usluga, može se drugačije ugovoriti u odnosu između pružatelja platnih usluga i korisnika platnih usluga koji nije potrošač.</p> <p>ZPP ne poznaje referenciju naknade. Međutim, mislimo da bi se korisniku platnih usluga trebalo omogućiti povezivanje naknade s platnom transakcijom iz koje naknada proizlazi s obzirom na to da se sve navedeno u glavama II., III. i IV. veže za samu platnu transakciju.</p>

Područje:	Članak 27. Zakona o platnom prometu
Tema:	Naknade
Broj pitanja:	31.
Datum objave odgovora:	15. srpnja 2010
Pitanje:	Članak 27. točka 3.: ima li pravo banka korisnika koja je primila naplatu u kunama putem poruke MT103 s opcijom OUR od druge domaće banke, a po nalogu njezinog klijenta nerezidenta pravne osobe, fizičke osobe ili strane banke koja kod nje drži loro račun, tražiti naknadu od domaće banke pošiljatelja sredstava?
Odgovor:	Prema članku 27. stavku 3. ZPP-a kod nacionalne platne transakcije u službenoj valuti Republike Hrvatske koja ne uključuje preračunavanje valuta, pružatelj platnih usluga smije zaračunavati naknadu samo svom

	<p>korisniku, odnosno pružatelj platnih usluga primatelja plaćanja smije za izvršenje te platne transakcije zaračunati naknade samo primatelju plaćanja, dok platitelj pružatelj platnih usluga smije za izvršenje te platne transakcije zaračunati naknade samo platitelju. Drugim riječima, obvezan je tzv. princip SHARE. Pritom napominjemo da je (ne)rezidentnost korisnika plaćanja irelevantna s obzirom na definiciju nacionalne platne transakcije.</p> <p>Također napominjemo da se u članku 4. podtočki 13. propisuje, ako je korisnik platne usluge (npr. u vašem slučaju platitelj) neka druga banka odnosno drugi pružatelj platnih usluga, da se takva usluga ne smatra platnom uslugom u smislu ZPP-a.</p>
--	--

Područje:	Članak 42. Zakona o platnom prometu
Tema:	Naknade za prenesena i primljena sredstva
Broj pitanja:	32.
Datum objave odgovora:	15. srpnja 2010
Pitanje:	Članak 42. točka 1.:može li naplatna banka u Hrvatskoj preko koje dolaze priljevi iz inozemstva za korisnika u drugoj banci u Republici Hrvatskoj (isplatna banka) s opcijom SHA u poruci MT103 od primljenih sredstava naplatiti svoju naknadu i tako umanjena sredstva poslati do isplatne banke?
Odgovor:	Ne može jer je člankom 42. stavkom 1. uređeno da su platitelj i primatelj pružatelj platnih usluga, kao i svi posrednici pružatelja platnih usluga dužni prenositi puni iznos platne transakcije bez umanjivanja za iznos naknade. Međutim, budući da se u navedenom primjeru radi o međunarodnoj platnoj transakciji, ugovorom između pružatelja platnih usluga i korisnika može se ugovoriti i drugačije, u skladu sa stavkom 3. istog članka.

Područje:	Članak 8. i članak 15. Zakona o platnom prometu
Tema:	Ugovor o jednokratnoj platnoj transakciji
Broj pitanja:	33.
Datum objave odgovora:	15. srpnja 2010
Pitanje:	Člankom 8. stavkom 1. propisano je da se Glava II. ZPP-a primjenjuje na jednokratne platne transakcije koje se provode na temelju ugovora o jednokratnoj platnoj transakciji te na okvirne ugovore i platne transakcije koje se provode na temelju tog ugovora.
	Je li za sve jednokratne platne transakcije potrebno sklopiti ugovor

	o jednokratnoj platnoj transakciji?
Odgovor:	<p>Članak 8. stavak 1. ZPP-a propisuje obvezu primjene Glave II. istoga zakona (obveze informiranja korisnika platnih usluga) na jednokratne platne transakcije koje se provode na temelju ugovora o jednokratnoj platnoj transakciji, te na okvirne ugovore i platne transakcije koje se provode na temelju tog ugovora.</p> <p>Sklapanje ugovora o platnoj transakciji pretpostavka je za izvršenje svake platne transakcije. Iz odredbe članka 15. stavka 1. ZPP-a proizlazi da za ugovor o jednokratnoj platnoj transakciji nije propisan poseban oblik ili način sklapanja ugovora. Prema članku 247. Zakona o obveznim odnosima ugovor je sklopljen kad su se ugovorne strane suglasile o bitnim sastojcima ugovora. Člankom 249. stavkom 1. istoga zakona propisano je da se volja za sklapanje ugovora može izjaviti riječima, uobičajenim znakovima ili drugim ponašanjem iz kojeg se sa sigurnošću može zaključiti o njezinu postojanju, sadržaju i identitetu davatelja izjave, a stavkom 2. istog članka da se volja za sklapanje ugovora može izjaviti i pomoću različitih komunikacijskih sredstava.</p>

Područje:	Članak 15. Zakona o platnom prometu
Tema:	Ponuda ili ugovor o jednokratnoj platnoj transakciji
Broj pitanja:	34.
Datum objave odgovora:	15. srpnja 2010
Pitanje:	Što se podrazumijeva pod terminom "ponuda" iz članka 15. stavka 1. ZPP-a? Na koji se način i u kojim slučajevima korisnik može obvezati ponudom?
Odgovor:	<p>Članak 15. stavak 1. ZPP-a propisuje da je pružatelj platnih usluga dužan, prije nego što se korisnik platnih usluga obveže ponudom ili ugovorom o jednokratnoj platnoj transakciji, dati ili učiniti raspoloživim korisniku platnih usluga informacije koje su navedene u tom članku.</p> <p>Ponuda je prijedlog za sklapanje ugovora učinjen određenoj osobi koji sadrži sve bitne sastojke ugovora (članak 253. Zakona o obveznim odnosima).</p> <p>U odnosu na učinak ponude, tj. vezanost ponuditelja njegovom ponudom upućujemo na odredbe članka 257. i 258. Zakona o obveznim odnosima.</p>

Područje:	Članak 3. Zakona o platnom prometu
Tema:	Platne usluge

Broj pitanja:	35.
Datum objave odgovora:	23. srpnja 2010
Pitanje:	Molimo pojašnjenje o tome koja bi se platna usluga u praksi odnosila na platnu uslugu iz članka 3. stavka 7. Zakona o platnom prometu?
Odgovor:	Primjer platne usluge iz članka 3. točke 7. ZPP-a je plaćanje putem mobilne ili fiksne telefonije ("telekomunikacijski ili mrežni operater ili operater informatičko-tehnološkog sustava"), npr. usluge parkiranja ili karata za javni prijevoz.

Područje:	Članak 4. Zakona o platnom prometu
Tema:	Aktivnosti koje se ne smatraju platnim uslugama
Broj pitanja:	36.
Datum objave odgovora:	23. srpnja 2010
Pitanje:	Molimo pojašnjenje o tome koja bi se platna usluga u praksi odnosila na platnu uslugu iz članka 4. stavka 5. Zakona o platnom prometu?
Odgovor:	Primjer platne usluge iz članka 4. stavka 5. ZPP-a je usluga kod koje korisnik platnih usluga platnom karticom (npr. pomoću POS uređaja) plaća iznos kupljene robe ili usluge i ujedno traži od primatelja plaćanja – trgovca da mu dodatno isplati određeni iznos novčanih sredstava u gotovu novcu (npr. iznos platne transakcije je 100 kn, od čega je vrijednost kupljene robe 50 kn, a ostatak od 50 kn primatelj plaćanja – trgovac isplaćuje korisniku platne usluge u gotovu novcu; takve usluge nazivaju se <i>cash back services</i>).

Područje:	Članak 14. Zakona o platnom prometu
Tema:	Izbjegavanje dvostrukog davanja informacija
Broj pitanja:	37.
Datum objave odgovora:	23. srpnja 2010
Pitanje:	Kako pružatelj platnih usluga može znati koje su informacije već dane ili će biti dane korisniku platnih usluga na osnovi okvirnog ugovora s drugim pružateljem platnih usluga?
Odgovor:	Članak 14. ZPP-a propisuje da pružatelj platnih usluga nije obvezan dati ili učiniti raspoloživima informacije koje su već dane ili će biti dane korisniku platnih usluga na osnovi okvirnog ugovora s drugim pružateljem platnih usluga kada je nalog za plaćanje za jednokratnu platnu transakciju podnesen pružatelju platnih usluga putem platnog instrumenta koji je obuhvaćen okvirnim ugovorom s drugim

	<p>pružateljem platnih usluga. Minimalni sadržaj informacija koje je pružatelj platnih usluga dužan dati korisniku u okviru okvirnog ugovora propisan je člancima 18., 23. i 24. Zakona.</p> <p>Primjer je takve platne usluge podizanje gotova novca na bankomatu poslovne banke s kojom korisnik platnih usluga nema sklopljen okvirni ugovor (korisnik platnih usluga podiže gotovinu na bankomatu jedne poslovne banke, a vlasnik je tekućeg računa u drugoj poslovnoj banci).</p>
--	--

Područje:	Članak 16. Zakona o platnom prometu
Tema:	Informacije za platitelja nakon primitka naloga za plaćanje
Broj pitanja:	38.
Datum objave odgovora:	23. srpnja 2010
Pitanje:	Molimo pojašnjenje riječi "odmah" u smislu konkretnog vremena iz članka 16. stavka 1. Zakona o platnom prometu.
Odgovor:	Članak 16. stavak 1. ZPP-a propisuje da je pružatelj platnih usluga dužan platitelju odmah po primitku naloga za plaćanje dati ili mu učiniti raspoloživima propisane informacije. Pojam "odmah" kod jednokratnih platnih transakcija zadanih u poslovnici banke znači "neposredno nakon primitka naloga za plaćanje u samoj poslovnici".

Područje:	Članak 37. Zakona o platnom prometu
Tema:	Povrat novčanih sredstava za autorizirane platne transakcije inicirane od strane ili preko primatelja plaćanja
Broj pitanja:	39.
Datum objave odgovora:	23. srpnja 2010
Pitanje:	Molimo vas da navedete mogući primjer platne transakcije iz prakse koja proizlazi iz članka 37. stavka 1. Zakona o platnom prometu?
Odgovor:	<p>Članak 37. stavak 1. ZPP-a propisuje uvjete pod kojima platitelj ima pravo na povrat novčanih sredstava od svog pružatelja platnih usluga u punom iznosu za autoriziranu platnu transakciju koja je već izvršena, a koju je inicirao primatelj plaćanja. Primjer je takve platne transakcije prethodno ugovoreno izravno terećenje korisnika platnih usluga s pružateljem platnih usluga (npr. plaćanje električne energije), gdje je autorizacija od strane korisnika platnih usluga dana unaprijed, ali ne za točan iznos platne transakcije s obzirom na to da se potrošnja električne energije razlikuje iz mjeseca u mjesec.</p> <p>Međutim, korisnik platnih usluga ima pravo na povrat novčanih sredstava, u skladu s člankom 38. zakona, ako iznos novčanih sredstava premašuje uobičajeni iznos, uzimajući u obzir platiteljeve</p>

	prijašnje navike potrošnje, odredbe okvirnog ugovora i relevantne okolnosti određenog slučaja.
--	--

Područje:	Članak 37. Zakona o platnom prometu
Tema:	Povrat novčanih sredstava za autorizirane platne transakcije inicirane od strane ili preko primatelja plaćanja
Broj pitanja:	40.
Datum objave odgovora:	23. srpnja 2010
Pitanje:	Molimo vas da navedete primjer platne transakcije iz prakse koja se odnosi na članak 37. stavak 4. Zakona o platnom prometu?
Odgovor:	Primjer je takve platne transakcije plaćanje računa za električnu energiju kad je suglasnost platitelja dana izravno njegovom pružatelju platnih usluga, a račun (informacije o budućoj platnoj transakciji) dostavljen platitelju od strane pružatelja platnih usluga platitelja ili od strane primatelja plaćanja najmanje četiri tjedna prije dospijeća tog računa.

Područje:	Članak 43. Zakona o platnom prometu
Tema:	Izvršenje plaćanja između pružatelja platnih usluga
Broj pitanja:	41.
Datum objave odgovora:	23. srpnja 2010
Pitanje:	Koja je razlika između transakcije koju je inicirao primatelj plaćanja i izravnog terećenja iz članka 43. stavka 11. Zakona o platnom prometu?
Odgovor:	Izravno terećenje jest platna transakcija inicirana od strane primatelja plaćanja. Trenutačno u Hrvatskoj ne poznajemo plaćanje koje je inicirano od strane primatelja plaćanja osim izravnog terećenja, što se u budućnosti može promijeniti.

Područje:	Članak 18. i 30. Zakona o platnom prometu
Tema:	Prethodne informacije i ograničenja za korištenje platnih instrumenata
Broj pitanja:	42.
Datum objave odgovora:	23. srpnja 2010
Pitanje:	Je li nužno korisnika informirati o ograničenju trošenja (limita) po kreditnoj kartici? Naime, članak 30. ZPP-a predviđa da platitelj i njegov pružatelj platnih usluga mogu ugovoriti ograničenje trošenja za platne transakcije koje se izvršavaju platnim

	<p>instrumentom.</p> <p>Bi li ugovorna odredba mogla biti takva da, umjesto točnog navođenja iznosa limita, platitelj ovlasti izdavatelja platnog instrumenta da ograničenje trošenja utvrđuje i mijenja svojom odlukom, ovisno o urednosti platitelja u podmirenju obveza prema izdavatelju i uzimajući u obzir platiteljeve navike potrošnje? Naime, kod nekih kreditnih kartica limiti se utvrđuju i mijenjaju na osnovi tzv. <i>behaviour scoringa</i>.</p> <p>Ako to ne bi bilo moguće ugovoriti na navedeni način, znači li to da se trošenje po kreditnoj kartici ne bi moglo ograničiti osim blokadom platnog instrumenta iz razloga navedenih u članku 30. stavku 2. Zakona o platnom prometu?</p>
Odgovor:	<p>Člankom 18. stavkom 1. Zakona o platnom prometu propisane su sve prethodne informacije koje je pružatelj platnih usluga dužan dati korisniku platnih usluga prije nego što se korisnik platnih usluga obveže ponudom ili okvirnim ugovorom. S tim u vezi, točkom 2. pod f) istoga članka uređeno je da je pružatelj platnih usluga dužan korisniku platnih usluga dati informaciju o korištenju platne usluge te, ako je primjenjivo, o ograničenju trošenja za platne transakcije izvršene preko pojedinoga platnog instrumenta prema članku 30. stavku 1. Zakona o platnom prometu. Stoga, ako je određenim platnim instrumentom predviđeno korištenje ograničenja potrošnje, to je potrebno navesti u prethodnim informacijama, i to na način propisan odredbama članka 19. Zakona o platnom prometu. Nadalje, člankom 30. Zakona o platnom prometu propisano je da platitelj i njegov pružatelj platnih usluga (u ovom slučaju izdavatelj platnog instrumenta) mogu okvirnim ugovorom ugovoriti ograničenje potrošnje za platne transakcije koje se izvršavaju platnim instrumentom koji se rabi radi davanja suglasnosti. Kako drugim odredbama Zakona o platnom prometu nije izričito propisano da je pružatelj platnih usluga obvezan korisniku platnih usluga dati informaciju o točnom iznosu ograničenja potrošnje koji se primjenjuje po navedenom platnom instrumentu (za razliku od npr. davanja informacije o referentnoj kamatnoj stopi ili referentnom tečaju), niti je propisana metoda za određivanje ograničenja trošenja, to bi značilo da se način ograničenja potrošnje po platnim karticama može utvrđivati i na osnovi tzv. <i>behaviour scoringa</i>. Smatramo, međutim, da uvjeti odnosno pravila ograničenja trošenja prema <i>behaviour scoringu</i> trebaju biti sadržani u okvirnom ugovoru na način razumljiv korisniku platnih usluga.</p>

Područje:	
Tema:	Pokriće na računu i ovrha
Broj pitanja:	43.

Datum objave odgovora:	28.09.2010.
Pitanje:	Smatra li se dozvoljeno prekoračenje po računima fizičkih i pravnih osoba pokrićem za izvršenje neizvršene osnove nakon 1. 1. 2011.?
Odgovor:	Novim Zakonom o platnom prometu (ZPP, NN, br. 133/2009.) ne uređuje se pojam "pokrića na računu". Provedba ovrhe na novčanim sredstvima uključujući vođenje Očevidnika redosljeda osnova za plaćanje, postupanje u slučaju nedostatka novčanih sredstava za provedbu ovrhe, postupanje poslovnog subjekta u uvjetima blokade njegovog računa, vođenje Jedinstvenog registra računa i nadzor, uređuju se Zakonom o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima. Navedeni je Zakon objavljen u "Narodnim novinama", broj 91/2010.

Područje:	Članak 2. Zakona o platnom prometu
Tema:	Zajednički račun
Broj pitanja:	44.
Datum objave odgovora:	28.09.2010.
Pitanje:	Što se smatra računom na ime više korisnika platnih usluga? Smatraju li se računi s ugovorenim opunomoćenicima računima na više korisnika platnih usluga?
Odgovor:	Prema članku 2. stavku 1. točki 15. ZPP-a "račun za plaćanje" jest bilo koji račun koji vodi pružatelj platnih usluga na ime jednog ili više korisnika platnih usluga, a koristi se za izvršavanje platnih transakcija. Primjerice, više poslovnih subjekata ima potrebu otvaranja <i>joint accounta</i> u svrhu izvršenja nekog zajedničkog poslovnog događaja (izgradnja stambene zgrade i sl.) ili, primjerice, supružnici žele otvoriti zajednički račun. Dakle, odgovor na upit glasi: računi s ugovorenim opunomoćenicima ne spadaju u račune za plaćanje otvorene na ime više korisnika platnih usluga u smislu odredbi ZPP-a. Oblik, sadržaj i opseg punomoći uređeni su odredbama Zakona o obveznim odnosima.

Područje:	Članak 43. stavak 10. Zakona o platnom prometu
Tema:	Izravno terećenje
Broj pitanja:	45.
Datum objave odgovora:	28.09.2010.
Pitanje:	Pretpostavlja li članak 43. stavak 10. ZPP-a da rokovi izvršenja platne transakcije izravnog terećenja mogu biti ugovoreni između

	platiteljevog pružatelja platnih usluga i primatelja plaćanja?
Odgovor:	<p>U skladu s člankom 43. stavkom 10. ZPP-a na platne transakcije inicirane od strane primatelja plaćanja (odnosno na izravna terećenja) ne primjenjuju se rokovi izvršenja plaćanja između pružatelja platnih usluga definirani člankom 43. stavcima 1. do 9. ZPP-a.</p> <p>Rok u kojem je pružatelj platnih usluga primatelja plaćanja dužan izvršiti svoje obveze vezane uz izravno terećenje reguliran je člankom 43. stavkom 11. ZPP-a, s time da se ta obveza odnosi na prijenos naloga za plaćanje iniciranog od strane primatelja plaćanja pružatelju platnih usluga platitelja. Takav rok reguliran je citiranim odredbom kao rok koji omogućava namiru na ugovoreni datum dospijeća platiteljeve novčane obveze. Dakle, rok za izvršenje izravnog terećenja jest ono razdoblje koje je potrebno</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) da bi nalog za plaćanje stigao platiteljevom pružatelju platnih usluga, 2) da bi platitelj pružatelj platnih usluga mogao osigurati (u skladu s člankom 43. stavcima 1. do 9. ZPP-a) da račun pružatelja platnih usluga primatelja plaćanja bude odobren i 3) da bi račun za plaćanje primatelja plaćanja koji vodi pružatelj usluga primatelja plaćanja bio odobren u skladu s člankom 47. ZPP-a na ugovoreni datum dospijeća platiteljeve novčane obveze. <p>Napominjemo da pružatelj platnih usluga platitelja i primatelja plaćanja može biti ista osoba. U tom slučaju po prirodi stvari (jer se ne radi o izvršenju platne transakcije između dva pružatelja platnih usluga) ne primjenjuje se članak 43. stavak 10., nego je pružatelj platne usluge dužan po nalogu iniciranom od strane primatelja plaćanja teretiti račun platitelja i odobriti račun primatelja plaćanja na datum dospijeća platiteljeve novčane obveze.</p> <p>Dospijeće platiteljeve novčane obveze regulirano je ugovorom između primatelja plaćanja i platitelja, te pružatelj platnih usluga primatelja plaćanja podatak o tom roku treba tražiti od primatelja plaćanja.</p>

Područje:	Članak 2. stavak 1. točka 20. Zakona o platnom prometu
Tema:	Izravno terećenje
Broj pitanja:	46.
Datum objave odgovora:	28.09.2010.
Pitanje:	Treba li način iniciranja platne transakcije od strane primatelja plaćanja biti ugovorno definiran između platiteljevog pružatelja platnih usluga i primatelja plaćanja (kanal, autorizacija, sigurnosni elementi i sl.)?

Odgovor:	Izravno terećenje je platna usluga koju inicira primatelj plaćanja. Ova usluga definirana je člankom 2. stavkom 1. točkom 20. ZPP-a prema kojoj platitelj mora dati suglasnost za plaćanje bilo svom pružatelju platnih usluga, bilo primatelju plaćanja ili pružatelju platnih usluga primatelja plaćanja. Pritom se podrazumijeva da su svi sudionici u platnoj transakciji upoznati sa suglasnošću platitelja i platnom shemom koja može obuhvaćati kanal zaprimanja, sigurnosne elemente i sl.
----------	--

Područje:	Članak 2. Zakona o platnom prometu
Tema:	Štedni računi i knjižice
Broj pitanja:	47.
Datum objave odgovora:	28.09.2010.
Pitanje:	Kakav je tretman štednih računa i knjižica u Zakonu o platnom prometu i u Nacrtu prijedloga Odluke o načinu otvaranja transakcijskih računa?
Odgovor:	<p>Odredbama Nacrta prijedloga Odluke o načinu otvaranja transakcijskih računa nisu uređeni štedni računi i knjižice niti je propisana konstrukcija štednih računa.</p> <p>U smislu ZPP-a transakcijski računi jesu tekući računi odnosno žiroračuni koje vode samo pružatelji platnih usluga iz članka 58. stavka 1. ZPP-a.</p> <p>Načelno, štedni se računi ne otvaraju radi obavljanja platnih transakcija i ne ugovaraju se kao računi za plaćanje, već im je svrha štednja. Međutim, ako štedni račun ima karakteristike računa za plaćanje u smislu ZPP-a i ako su predmetne platne usluge definirane okvirnim ugovorom, tada se načelno preko njega mogu provoditi platne transakcije kao i preko bilo kojeg drugog računa za plaćanje. Način obavljanja platne transakcije (uplate, isplate odnosno prijenosa) jest na dispoziciji pružatelju platne usluge uz uvjet da postupa u skladu s odredbama ZPP-a.</p> <p>Što se tiče tretmana štednog računa, skrećemo pozornost na 9. i 10. odgovor iz ovog dokumenta.</p>

Područje:	Članak 2. stavak 1. točka 15. Zakona o platnom prometu
Tema:	Raspoloživost novčanih sredstava na računu za plaćanje
Broj pitanja:	48.
Datum objave odgovora:	28.09.2010.
Pitanje:	Što znači "svakodnevna raspoloživost novčanih sredstava na računu

	za plaćanje"?
Odgovor:	Smatra se da su sredstva na računu raspoloživa ako korisnik novčana sredstva može podići ili prenijeti s tog računa u bilo koje vrijeme, u skladu s odredbama okvirnog ugovora o računu za plaćanje, kada to želi, a da zbog takvog raspolaganja ne treba otkazati ugovor o tom računu.

Područje:	Članak 18. i članak 21. Zakona o platnom prometu
Tema:	Okvirni ugovor između pružatelja i korisnika platnih usluga
Broj pitanja:	49.
Datum objave odgovora:	28.09.2010.
Pitanje:	Pojasnite primjenu Zakona o platnom prometu na postojeće ugovorne odnose između kreditne institucije i njezinog klijenta.
Odgovor:	<p>Za izmjene ugovora i općih uvjeta do 1. siječnja 2011. upućujemo na odredbe Zakona o obveznim odnosima, posebno na članak 295. tog zakona, a za izmjene okvirnog ugovora nakon 1. siječnja 2011. na odredbe članka 21. i 18. ZPP-a.</p> <p>Upućujemo vas posebno na odredbu članka 21. ZPP, prema kojoj je pružatelj platnih usluga dužan predložiti izmjenu okvirnog ugovora najmanje dva mjeseca prije predloženog datuma početka primjene te izmjene. Međutim, pružatelj i korisnik platnih usluga mogu ugovoriti da će se smatrati da je korisnik platnih usluga prihvatio te izmjene, ako do predloženog datuma njihovog stupanja na snagu ne obavijesti pružatelja platnih usluga da ih ne prihvaća.</p>

Područje:	Članak 2. stavak 1. točka 15. Zakona o platnom prometu
Tema:	Račun na ime više korisnika platnih usluga
Broj pitanja:	50.
Datum objave odgovora:	28.09.2010.
Pitanje:	Određuje li se pri otvaranju računa na ime više korisnika platnih usluga jedan, glavni nositelj računa?
Odgovor:	ZPP ne poznaje institut "glavnog nositelja računa", već je člankom 2. stavkom 1. točkom 15. tog zakona propisano da račun za plaćanje može biti na ime više korisnika platnih usluga. Navedeno pretpostavlja da su svi korisnici na koje je račun otvoren jednaki u svojim pravima i obvezama koji proizlaze iz ZPP-a.

Područje:	
Tema:	JRR i račun na ime više korisnika platnih usluga
Broj pitanja:	51.
Datum objave odgovora:	28.09.2010.
Pitanje:	Koje podatke pružatelj platnih usluga dostavlja u JRR po računu na ime više korisnika platnih usluga?
Odgovor:	Kad je riječ o dostavi podataka u JRR, napominjemo da je uređivanje rada Jedinstvenog registra računa u nadležnosti Ministarstva financija, te vas upućujemo na podzakonske akte koji su doneseni na temelju Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima, a objavljeni su u "Narodnim novinama", broj 96/2010. (između ostalog i Pravilnik o jedinstvenom registru računa).

Područje:	
Tema:	Konstrukcija računa na ime više korisnika platnih usluga
Broj pitanja:	52.
Datum objave odgovora:	28.09.2010.
Pitanje:	Kakva je konstrukcija računa na ime više korisnika platnih usluga ?
Odgovor:	U skladu s Nacrtom prijedloga Odluke o načinu otvaranja transakcijskih računa kreditna institucija može račune koji se vode na ime više korisnika platnih usluga otvarati potrošačima s partijama računa navedenima u članku 7. stavcima 5. i 6. i poslovnim subjektima s partijama iz članka 7. stavka 5. navedene Odluke.

Područje:	Članak 10. Zakona o platnom prometu
Tema:	Informacije o računu na ime više korisnika platnih usluga
Broj pitanja:	53.
Datum objave odgovora:	28.09.2010.
Pitanje:	Kakve su obveze kreditne institucije glede informiranja korisnika platnih usluga koji su zajedno otvorili račun?

Odgovor:	Kreditna institucija je obvezna informirati sve korisnike u opsegu i na način propisan u Glavi II Zakona. Pritom adresu dostave informacija određuje korisnik platne usluge. Upućujemo i na odredbu članka 10. ZPP-a, prema kojoj je kreditna institucija dužna dokazati da je ispunila svoje obveze informiranja korisnika.
----------	--

Područje:	
Tema:	Cash pool
Broj pitanja:	54.
Datum objave odgovora:	28.09.2010.
Pitanje:	Je li ugovor o <i>cash poolu</i> račun na ime više korisnika platnih usluga?
Odgovor:	Budući da postoji više modela <i>cash poolinga</i> , ne može se jednoznačno odgovoriti na postavljeni upit. Tretman računa koji se upotrebljava za <i>cash pooling</i> ovisit će prvenstveno o odredbama ugovora između korisnika platne usluge i pružatelja platne usluge.

Područje:	Članak 42. Zakona o platnom prometu
Tema:	Preneseni iznosi i naknade pružatelja platnih usluga
Broj pitanja:	55.
Datum objave odgovora:	28.09.2010.
Pitanje:	Može li kreditna institucija koja je primila međunarodnu platnu transakciju za korisnika druge banke u RH, naplatiti svoju naknadu od iznosa platne transakcije i tako umanjiti iznos proslijediti banci korisnika?
Odgovor:	Kao što je odgovoreno na pitanje pod rednim brojem 32 <i>Naknade za prenesena i primljena sredstva</i> , a u skladu s člankom 42. stavkom 1. ZPP-a, platitelj i primatelj pružatelj platnih usluga, kao i svi posrednici pružatelja platnih usluga dužni su prenositi puni iznos platne transakcije bez umanjivanja za iznos naknade, osim ako primatelj plaćanja i njegov pružatelj platnih usluga ne ugovore drugačije u skladu sa stavkom 3. istog članka. Međutim, napominjemo da Glava III. ZPP-a propisuje prava i obveze u vezi s pružanjem i korištenjem platnih usluga između pružatelja platnih usluga i korisnika, koji, u skladu s time, vrijede i za njihov međusobni odnos. Navedene odredbe Glave III., a samim time i članak 42. ZPP-a, ne uređuju odnos između dvaju pružatelja platnih usluga.

Područje:	Članci 12.,13.,14., 18. i 23. Zakona o platnom prometu
Tema:	Informacije o naknadama za platne transakcije koje su podnesene putem platnog instrumenta obuhvaćenim okvirnim ugovorom s drugim pružateljem platnih usluga
Broj pitanja:	56.
Datum objave odgovora:	25.10.2010.
Pitanje:	<p>Je li pružatelj platnih usluga dužan prikazati za svaku pojedinu platnu transakciju nastalu na bankomatu pripadajuću naknadu prije iniciranja te transakcije, a ako je korisnik platne usluge prethodno dobio informaciju o visini naknade pri sklapanju okvirnog ugovora s tim istim pružateljem platne usluge?</p> <p>Naime, ako je visina naknade navedena kao prethodna infomacija u okvirnom ugovoru, je li potrebno dvostruko informirati korisnika platnih usluga?</p>
Odgovor:	<p>Članak 18. ZPP-a propisuje prethodne informacije koje je pružatelj platnih usluga dužan dati korisniku platnih usluga prije nego što se korisnik platnih usluga obveže ponudom ili okvirnim ugovorom, a koje između ostalog obuhvaćaju i informacije o svim naknadama koje korisnik platnih usluga treba platiti pružatelju platnih usluga i o iznosu svake pojedine naknade (članak 18. stavak 1. točka 3. pod a) ZPP-a).</p> <p>Međutim, skrećemo pozornost na članak 23. stavak 1. ZPP-a, koji propisuje sljedeće: kada pojedinu platnu transakciju iz okvirnog ugovora inicira izravno platitelj (npr. podizanje gotovine na bankomatu pružatelja platnih usluga koji je ujedno i izdavatelj platne kartice), pružatelj platnih usluga dužan je na zahtjev platitelja prije izvršenja pojedine platne transakcije dati informacije o maksimalnom roku izvršenja i o svim naknadama koje snosi platitelj te o iznosu svake naknade.</p> <p>Napominjemo da članak 14. ZPP-a propisuje da pružatelj platnih usluga nije obvezan dati ili učiniti raspoloživim informacije koje su već dane ili će biti dane korisniku platnih usluga na temelju okvirnog ugovora s drugim pružateljem platnih usluga kada je nalog za plaćanje za jednokratnu platnu transakciju podnesen pružatelju platnih usluga putem platnog instrumenta koji je obuhvaćen okvirnim ugovorom s drugim pružateljem platnih usluga.</p> <p>Primjer takve platne usluge bilo bi podizanje gotovog novca na bankomatu poslovne banke s kojom korisnik platnih usluga nema sklopljen okvirni ugovor (korisnik platnih usluga podiže gotovinu na bankomatu jedne poslovne banke, a izdavatelj je platne kartice druga poslovna banka).</p>

Područje:	Članci 9., 24. i 25. Zakona o platnom prometu
Tema:	Naknada za vođenje računa
Broj pitanja:	57.
Datum objave odgovora:	25.10.2010.
Pitanje:	Može li banka formirati različite cijene vođenja računa za plaćanje (transakcijskog računa) ovisno o kanalu koji klijent izabere za dostavu mjesečnog izvotka? Odnosno, može li banka odobriti popust na naknadu za vođenje računa ako klijent odabere određeni način dostave mjesečnog izvotka?
Odgovor:	<p>Glavom II. ZPP-a uređuju se obveze informiranja kao i način dostave informacija koje je pružatelj platnih usluga dužan dostaviti korisniku platnih usluga.</p> <p>S tim u vezi, člankom 9. stavkom 1. propisano je da je pružatelj platnih usluga sve informacije koje proizlaze iz odredbi Glave II. ZPP-a dužan korisniku platnih usluga dati bez zaračunavanja naknade.</p> <p>Nadalje, informacije koje je pružatelj platnih usluga dužan dati nakon terećenja/izvršenja platne transakcije, kao i način njihove dostave propisani su člankom 24. odnosno člankom 25. stavkom 1. ZPP-a. Također, stavak 2. istoga članka propisuje da pružatelj i korisnik platnih usluga mogu ugovoriti okvirnim ugovorom da se navedene informacije dostavljaju ili čine raspoloživima periodično, ali minimalno jednom mjesečno, i to na način koji međusobno ugovore korisnik i pružatelj platnih usluga, a koji omogućuje pohranu i reproduciranje informacija u nepromijenjenom obliku. Međutim, ako korisnik platnih usluga tako zahtijeva, pružatelj platnih usluga dužan je te informacije dostaviti jednom mjesečno u papirnatom obliku i bez naplate naknade.</p> <p>ZPP-om se ne propisuje naknada za vođenje računa za plaćanje niti za bilo koju drugu platnu uslugu. Međutim, smatramo da ne treba vezati naknadu za vođenje računa uz korisnikov odabir kanala dostave mjesečnog izvotka jer bi to bilo nepoštivanje navedenih odredbi o pravu na besplatne informacije o platnim uslugama.</p>

Područje:	Članak 39. Zakona o platnom prometu
Tema:	Primitak i odbijanje naloga za plaćanje s datumom unaprijed zbog nedostatka raspoloživih sredstava
Broj pitanja:	58.
Datum objave odgovora:	25.10.2010.
Pitanje:	Ako banka klijentu omogući predaju platnog naloga putem

	<p>elektroničkog bankarstva s datumom unaprijed, nalog se izvršava na traženi datum uz uvjet raspoloživosti sredstava na računu. Smatra li se nalog primljenim u banku</p> <p>a) s datumom unosa i autorizacije od strane klijenta ili b) s traženim datumom izvršenja u budućnosti?</p> <p>Ako za takav nalog (s datumom unaprijed) na traženi datum izvršenja na računu nema raspoloživih sredstava te banka odbije nalog, je li dovoljno poruku o odbijanju naloga dostaviti istim kanalom, elektroničkim bankarstvom ili se klijent mora informirati o odbijanju naloga nekim drugim putem?</p>
Odgovor:	<p>Vrijeme primitka naloga za plaćanje propisano je u članku 39. ZPP-a, pri čemu je stavkom 1. istoga članka uređeno vrijeme primitka naloga za plaćanje kao trenutak kad je platitelj pružatelj platnih usluga primio nalog za plaćanje poslan neposredno od strane platitelja ili posredno od strane ili preko primatelja plaćanja. Ako korisnik platnih usluga koji inicira nalog za plaćanje i njegov pružatelj platnih usluga ugovore da se nalog za plaćanje započne izvršavati u skladu s člankom 39. stavkom 3., vremenom primitka naloga za plaćanje smatra se dan ugovoren za započinjanje izvršavanja naloga. Ako taj ugovoreni dan nije radni dan pružatelja platnih usluga, vremenom primitka naloga za plaćanje smatra se sljedeći radni dan (članak 39. stavak 4.).</p> <p>Nakon primitka naloga za plaćanje, ako na računu za plaćanje korisnika ne postoji pokriće za plaćanje, pružatelj platnih usluga može izvršiti nalog sukladno članku 39. stavku 3. ili odbiti nalog za plaćanje prema članku 40.</p> <p>Važno je napomenuti da prema članku 40. stavku 4. autorizirani nalog za plaćanje koji je zaprimljen na temelju okvirnog ugovora između platitelja i njegovog pružatelja platnih usluga (npr. ugovora o tekućem računu ili ugovora o korištenju kreditne kartice), ne smije biti odbijen ako su ispunjeni svi uvjeti navedeni u okvirnom ugovoru. Dakle, ako je u okvirnom ugovoru kao jedan od uvjeta za izvršenje naloga za plaćanje navedeno i dovoljno pokriće na platiteljevu računu za plaćanje, tada će platitelj pružatelj platnih usluga odbiti nalog za plaćanje.</p> <p>Prema odredbama članka 40. ZPP-a obavijest o odbijanju treba biti dana ili učinjena raspoloživom u roku za izvršenje plaćanja između pružatelja platnih usluga iz članka 43. ZPP-a. Način na koji se te informacije daju korisniku platnih usluga ugovara se između korisnika i pružatelja platnih usluga.</p>

	Kad takva obavijest ne bi bila dana u okviru roka za izvršenje, to bi se smatralo neurednim ispunjenjem obveza pružatelja platnih usluga (zakašnjenje s izvršenjem ili zakašnjenje s obaviješću)
--	--

Područje:	Članak 42. Zakona o platnom prometu
Tema:	Naknada za prenesene i primljene iznose
Broj pitanja:	59.
Datum objave odgovora:	25.10.2010.
Pitanje:	<p>Može li banka nalogodavatelja (pružatelj usluge) u slučaju međunarodnog plaćanja kada platitelj zahtijeva opciju troška BEN u poruci MT103 umanjiti iznos platne transakcije za svoju naknadu?</p> <p>Može li naplatna banka u Hrvatskoj u slučaju prekogranične naplate s opcijom OUR u poruci MT103, uz zahtjev krajnje isplatne banke za isplatu troška na banku nalogodavatelja, dodati i iznos svog troška – transferne provizije?</p>
Odgovor:	<p>Člankom 42. stavkom 1. uređeno je da su platitelj i primatelj pružatelj platnih usluga, kao i svi posrednici pružatelja platnih usluga, dužni prenositi puni iznos platne transakcije bez umanjivanja za iznos naknade. Međutim, u slučaju međunarodnih platnih transakcija ugovorom između pružatelja platnih usluga i korisnika može se ugovoriti i drugačije, u skladu sa stavkom 3. istoga članka (skrećemo pozornost na upit pod rednim brojem 32 od 15. srpnja 2010. i rednim brojem 55 od 28. rujna 2010.). Također, napominjemo da je definicija prekogranične platne transakcije dana u članku 2. točki 32. i da je pojam prekogranične transakcije vezan uz trenutak kada će Republika Hrvatska postati punopravna članica Europske unije. Do tada se sve platne transakcije određuju kao međunarodne platne transakcije, odnosno sva se plaćanja uređuju kao plaćanja prema trećim državama.</p>

Područje:	Članak 42. Zakona o platnom prometu
Tema:	Naknada za prenesene i primljene iznose
Broj pitanja:	60.
Datum objave odgovora:	25.10.2010.
Pitanje:	<p>Pokraj svakog navoda u stavcima 3. i 4. članka 42. navedeno je „samo ako pružatelj platnih usluga i njegov korisnik ne ugovore drugačije“. Na koji način je naplatna banka koja zaprimi međunarodnu naplatu koju prosljeđuje na krajnju isplatnu banku, obaviještena o ugovorenome između pružatelja platne usluge i njegovog korisnika, odnosno na osnovi čega može znati da joj je dopušteno naplatiti transfernu proviziju?</p>

Odgovor:	<p>Glava III. ZPP-a propisuje prava i obveze u vezi s pružanjem i korištenjem platnih usluga između pružatelja platnih usluga i korisnika te se u skladu s time odnosi na njihov međusobni odnos.</p> <p>Navedene odredbe Glave III., a samim time i članak 42. ZPP-a, ne uređuju odnos između dvaju pružatelja platnih usluga. Prema članku 42. svi posrednici dužni su prenositi puni iznos platne transakcije bez umanjenja za iznos naknade.</p> <p>Budući da posrednik nije u odnosu s korisnikom usluga, po pitanju izvršenja takve transakcije na njega se i ne može primjenjivati izuzeće iz stavka 3. Način naplate svoje naknade za izvršenje navedene platne transakcije posrednik mora regulirati u odnosu s pružateljem usluga platitelja ili pružateljem usluga primatelja plaćanja, a taj odnos nije reguliran odredbama ZPP-a.</p>
----------	--

Područje:	Članak 42. Zakona o platnom prometu
Tema:	Nacionalne i prekogranične platne transakcije
Broj pitanja:	61.
Datum objave odgovora:	25.10.2010.
Pitanje:	U prijedlogu – nacrtu zakona stajalo je "odredbe ovog članka ne primjenjuju se na nacionalne platne...", a u Zakonu je "ne" izbačeno. Isto se odnosi na stavke 3. i 4.
Odgovor:	Stavci 3. i 4. članka 42. definiraju postupanja ovisno o statusu Republike Hrvatske u Europskoj uniji. Stavak 3. predmetnog članka primjenjuje se od trenutka stupanja na snagu ZPP-a, dok će se stavak 4. primjenjivati od trenutka ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju.

Područje:	Članak 24. Zakona o platnom prometu
Tema:	Informacija o tečaju
Broj pitanja:	62.
Datum objave odgovora:	25.10.2010.
Pitanje:	<p>Zakon o platnom prometu u člancima 13., 15., 16., 17., 18., 24. i 25. obvezuje pružatelja platnih usluga da informira korisnika o tečaju koji se primjenjuje pri konverziji ako se transakcija provodi u drugoj valuti. Posebno je složena konverzija valute za transakcije koje nisu u američkim dolarima ili eurima.</p> <p>Može li se izvadcima za kartično poslovanje u RH prikazati samo tečaj koji je primijenila banka izdavatelj kartice, dok bi se za tečaj drugih kartičnih kuća (Visa i Mastercard) klijente uputilo na službene tečajnice objavljene na njihovim web-stranicama.</p>
Odgovor:	Predloženim načinom davanja informacija o tečaju na način da se na izvadcima za kartično poslovanje u RH prikazuje samo tečaj koji je

	<p>primijenila banka izdavatelj kartice, dok se za tečaj drugih kartičnih kuća (kartičnih sustava) klijente upućuje na službene tečajnice objavljene na njihovim web stranicama, korisniku bi se dao samo dio informacija koje mu je pružatelj platnih usluga dužan dati.</p> <p>Isto tako, pružatelj platnih usluga (u navedenom slučaju – banka izdavatelj kartice) dužan je u skladu sa člankom 24. ZPP-a nakon terećenja računa platitelja za iznos pojedine platne transakcije dati platitelju informaciju o tečaju koji je primijenio za preračunavanje valute u toj platnoj transakciji.</p> <p>Pri preračunavanju valute pružatelj platnih usluga mora se koristiti tečajem koji je ugovorio s platiteljem, a informaciju o tečaju, kao i ostale informacije koje je obvezan dati platitelju o pojedinim platnim transakcijama, dužan mu je dati na način predviđen člankom 19. stavkom 1. ZPP-a. Ako je tijekom izvršavanja platne transakcije primijenjeno više tečajeva, pružatelj platnih usluga dužan je informirati korisnika o svim tim tečajevima. Slijedom navedenoga smatramo da je pružatelj platnih usluga dužan korisniku pružiti dovoljno precizne informacije o tečaju koje će mu omogućiti da izračuna točan iznos platne transakcije.</p>
--	--

Područje:	Članci 3. i 39. Zakona o platnom prometu
Tema:	Provođenje trajnih naloga
Broj pitanja:	63.
Datum objave odgovora:	25.10.2010.
Pitanje:	<p>Često je cilj trajnih naloga poslovnih subjekata isključivo pražnjenje računa i prijenos sredstava na neki račun unutar ili izvan pojedine kreditne institucije. Klijentu, poslovnom subjektu, koji je ugovorio pražnjenje jednog ili više svojih računa izuzetno je bitno da na kraju dana njegov izvadak predmetnog računa ima stanje 0.</p> <p>Trajni nalozi gdje je račun platitelja i primatelja unutar iste kreditne institucije nisu sporni, jer je radno vrijeme kreditne institucije za unutarbankovna plaćanja cijeli dan. Problem su trajni nalozi gdje poslovni subjekt prazni svoj račun na račun u drugoj kreditnoj instituciji i gdje radno vrijeme ne može biti cijeli dan, nego se može odrediti u skladu s radnim vremenom platnih sustava (NKS, HSVP). U tom svjetlu, ako bi se trajni nalog provodio prema članku 39. odnosno ako se ne bi teretio račun korisnika platnih usluga (poslovnog subjekta) nakon radnog vremena određenoga platnog sustava, izvadak poslovnog subjekta za račun koji se prazni nikako ne bi bio 0, jer nakon tog vremena dolaze i svi priljevi iz posljednjega obračunskog ciklusa NKS-a i sva unutarbankovna</p>

	<p>plaćanja obavljena nakon tog vremena.</p> <p>Prema članku 39. te bi se transakcije vidjele na klijentovu izvratku, što bi svakako izazvalo nezadovoljstvo klijenta koji ima ugovorenu uslugu pražnjenja računa, pri čemu je račun primatelja u drugoj kreditnoj instituciji.</p>
Odgovor:	<p>Pojam trajnog naloga definiran je u članku 3. ZPP-a kao vrsta platne usluge za izvršenje kreditnog transfera koji se izvršava na temelju ugovornog odnosa između platitelja i njegova pružatelja platnih usluga, a kojom platitelj odobrava pružatelju platnih usluga da ispostavi nalog za plaćanje na teret njegova računa i provede plaćanje u korist određenog primatelja.</p> <p>Vrijeme primitka naloga za plaćanje propisano je člankom 39. ZPP-a i to je trenutak kada platiteljev pružatelj platnih usluga primi nalog za plaćanje poslan neposredno od strane platitelja ili posredno od strane ili preko primatelja plaćanja.</p> <p>Što se tiče konkretnog primjera, ako se radi o ugovornoj obvezi pražnjenja računa korisnika platnih usluga, smatramo da bi banka kao pružatelj platne usluge svom korisniku trebala ponuditi takvu vrstu usluge čije je ispunjenje u skladu s postojećim pravilima rada kojima je reguliran rad platnih sustava u zemlji.</p>

Područje:	Članak 159. Zakona o platnom prometu
Tema:	Prepoznavanje plaćanja u inozemstvo s osnove kapitalnih poslova
Broj pitanja:	64.
Datum objave odgovora:	25.10.2010.
Pitanje:	<p>Ostaje li na bankama odgovornost za tzv. režimsku kontrolu plaćanja u inozemstvo i naplata iz inozemstva u smislu kapitalnih poslova? Naime, nakon stavljanja izvan snage Upute o upotrebi šifara osnova naplate i plaćanja u platnom prometu s inozemstvom, Banka više neće moći prepoznati plaćanje u inozemstvo s osnove kapitalnih poslova i na temelju toga tražiti potvrdu Porezne uprave kojom se potvrđuju podmirene porezne obveze. Ova nemogućnost prepoznavanja osnove plaćanja posebno je naglašena kod e-banking plaćanja, koja se provode potpuno automatizirano. Također, isto se pitanje postavlja kod obrade priljeva iz inozemstva, kada podaci o plaćanju ne moraju nužno upućivati na naplatu na temelju kapitalnih poslova. Ako banke i dalje budu imale obvezu kontrole kod tih poslova, onda primjena STP principa u obradi naplata iz inozemstva neće biti moguća.</p>
Odgovor:	Člankom 159. Zakona o platnom prometu ("Narodne novine", br.

133/2009.) utvrđeno je da 1. siječnja 2011. prestaju važiti članak 32., članak 33., članak 63. stavak 1. točka 13. i članak 64. stavak 1. točka 6. Zakona o deviznom poslovanju ("Narodne novine", br. 96/2003., 140/2005., 132/2006., 150/2008. i 92/2009.) te sljedeći podzakonski akti:

- Odluka o uvjetima i načinu obavljanja platnog prometa s inozemstvom ("Narodne novine", br. 88/2005., 18/2006. i 132/2007.) i Uputa donesena na temelju te Odluke i

- Odluka o prikupljanju podataka o ostvarenom platnom prometu s inozemstvom ("Narodne novine", br. 136/2005. i 24/2006.).

Istog dana prestaje važiti i Uputa o upotrebi šifara osnova naplate i plaćanja u platnom prometu s inozemstvom ("Narodne novine", br. 136/2005. i 24/2006.) jer je i ona donesena na temelju Odluke o uvjetima i načinu obavljanja platnog prometa s inozemstvom.

Nadalje, u skladu s odredbama Uredbe o izmjenama i dopunama Zakona o deviznom poslovanju ("Narodne novine", br. 153/2009.) dana 1. siječnja 2011. prestaje važiti zabrana otvaranja računa rezidenata u inozemstvu te Odluka o uvjetima za izdavanje odobrenja za otvaranje deviznog računa u inozemstvu ("Narodne novine", br. 111/2003., 189/2004. i 124/2006.).

Na temelju Zakona o platnom prometu izrađen je Prijedlog Odluke o načinu otvaranja transakcijskih računa, prema kojem iz same konstrukcije računa neće biti vidljivo radi li se o računu rezidenta ili nerezidenta. Međutim, Odluka o plaćanju i naplati u stranim sredstvima plaćanja u zemlji ("Narodne novine", br. 111/2005.) ostaje na snazi i nakon 1. siječnja 2011. Također, nakon 1. siječnja 2011. i dalje ostaju na snazi odredbe Zakona o deviznom poslovanju koje se odnose na obvezu podmirivanja poreznih obveza u Republici Hrvatskoj prije prijenosa dobiti u inozemstvo koju nerezident ostvari izravnim ulaganjem u Republici Hrvatskoj, prijenosa u inozemstvo ostatka likvidacijske ili stečajne mase te transakcija koje se obavljaju radi stjecanja vlasništva nad nekretninama u inozemstvu. Međutim, banka više neće biti dužna kod izvršavanja tih transakcija tražiti od klijenta potvrdu porezne uprave o podmirenju svih poreznih i drugih zakonom propisanih obveza.

U skladu sa svim navedenim činjenicama i okolnostima koje će obilježiti poslovanje banaka u idućem razdoblju klijent će biti odgovoran za zadavanje naloga banci u skladu s propisima. Dakako, ako bi se radilo o transakciji kod koje je banci očito da se radi o nedopuštenim plaćanjima ili naplatama, obavezno bi trebala na to upozoriti klijenta i uputiti ga na važeće devizne propise.

Područje:	Članak 2. Zakona o platnom prometu
Tema:	Zajednički račun i nerezidenti
Broj pitanja:	65.
Datum objave odgovora:	25.10.2010.
Pitanje:	Članak 2. stavak 1. točka 15. novog Zakona o platnom prometu kojom se omogućuje otvaranje tzv. zajedničkih računa: kako i dalje ostaje na snazi Odluka o uvjetima i načinu otvaranja i vođenja računa nerezidenata u banci, postavlja se pitanje kako postupiti sa zajedničkim računom kod kojega je jedan od korisnika/vlasnika nerezident u trenutku kada nije izvršio godišnju dostavu Odlukom propisane dokumentacije? Ima li naznaka da će se navedena Odluka mijenjati?
Odgovor:	<p>Prijedlogom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o deviznom poslovanju, koji bi trebao stupiti na snagu 1. siječnja 2011., predviđeno je da danom stupanja na snagu podzakonskog akta na temelju Zakona o platnom prometu kojim se propisuje način otvaranja transakcijskih računa, prestaju važiti članak 16., članak 30. i članak 64. stavak 1. točka 11. ovoga Zakona te sljedeći podzakonski akti:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Odluka o postupku otvaranja i vođenja deviznih računa i deviznih štednih uloga rezidenata u banci ("Narodne novine", br. 111/2003., 138/2003., 176/2004. i 122/2005.), – Odluka o uvjetima i načinu otvaranja i vođenja računa nerezidenata u banci ("Narodne novine", br. 124/2006., 131/2006. i 74/2007.) i – Odluka o konstrukciji i upotrebi međunarodnog broja bankovnog računa (IBAN) ("Narodne novine", br. 162/2004.). <p>Analizom odredbi navedenih odluka utvrđeno je da će predmetna materija biti ili već jest na odgovarajući način regulirana Prijedlogom Odluke o načinu otvaranja transakcijskih računa, Zakonom o obveznim odnosima i propisima koji uređuju sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma.</p>

Područje:	Članak 27. Zakona o platnom prometu
Tema:	Naknada za korištenje platnog instrumenta
Broj pitanja:	66.
Datum objave odgovora:	25.10.2010.
Pitanje:	U članku 27. stavku 6. novog Zakona o platnom prometu, koji stupa na snagu 1. siječnja 2011. stoji: „ Primatelj plaćanja ne smije od platitelja naplaćivati nikakvu naknadu za korištenje određenog platnog instrumenta."
Odgovor:	Člankom 27. stavkom 6. Zakona propisano je da primatelj plaćanja ne

	<p>smije od platitelja naplaćivati nikakvu naknadu za korištenje određenog platnog instrumenta.</p> <p>U tom smislu smatramo da se navedena odredba odnosi i na slučaj u kojem primatelj plaćanja ne bi mogao naplaćivati naknadu od platitelja za kupnju putem interneta.</p> <p>Naglašavamo da se radi o kogentnoj odredbi Zakona o platnom prometu te da je postupanje suprotno od navedenog opisano u Kaznenim odredbama, i to u članku 149. Prekršaji drugih osoba – prema kojem je u stavku 1. točki 4. navedenog članka takvo postupanje sankcionirano kao prekršaj za koji je predviđena novčana kazna.</p>
--	---

Područje:	Članak 39. Zakona o platnom prometu
Tema:	Provođenje naloga za plaćanje i nedostatak pokrića za izvršenje naloga
Broj pitanja:	67.
Datum objave odgovora:	25.10.2010.
Pitanje:	<p>U članku 39. stavku 3. točki 3. ZPP-a određeno je da korisnik platnih usluga koji inicira nalog za plaćanje i njegov pružatelj platnih usluga mogu ugovoriti da se nalog za plaćanje započne izvršavati i "na dan kad platitelj stavi na raspolaganje svom pružatelju platnih usluga potrebna novčana sredstva", čime se implicira mogućnost da se nalog započne izvršavati ne samo na dan primitka naloga, već i mogućnost početka izvršavanja naloga na nedefinirani datum u budućnosti, a u trenutku kada platitelj osigura pokriće za provođenje određenog naloga.</p> <p>Je li moguće zadržati postojeću funkcionalnost koju smo pružali poslovnim subjektima na način da "obične" naloge platitelja koji ne spadaju u domenu Zakona o prisilnoj naplati, bez obzira na datum zadavanja započnemo izvršavati na dan kada klijent osigura pokriće za njihovo izvršenje, što je u praksi značilo i više dana nakon što je klijent zadao nalog. Navedeno bismo dodatno podržali Općim uvjetima s obvezom banke prema platitelju da platitelj bude bezuvjetno ovlašten opozvati takav nalog prije izvršenja kako slijedi:</p> <p>"Nalog za plaćanje za čije izvršenje na traženi datum izvršenja nema pokrića na računu platitelja, ostaje u redoslijedu plaćanja po računu platitelja, te se izvršava naknadno, na dan kada platitelj osigura pokriće za izvršenje tog naloga. Platitelj može opozvati takav nalog u svakom trenutku, prije njegovog izvršenja, a u skladu s Terminskim planom."</p>

Odgovor:	<p>Članak 39. stavak 3. točka 3. ZPP-a daje pravo pružatelju platnih usluga da sa svojim korisnikom platnih usluga ugovori uslugu kod koje se nalog za plaćanje koji je inicirao navedeni korisnik platnih usluga započinje izvršavati na dan kad platitelj stavi na raspolaganje svom pružatelju platnih usluga potrebna novčana sredstva.</p> <p>Navedena usluga može se ugovoriti s korisnikom platnih usluga – potrošačem i korisnikom platnih usluga koji nije potrošač.</p> <p>"Traženi datum izvršenja", kada korisnik platnih usluga koji inicira nalog za plaćanje želi da se započne izvršavati nalog za plaćanje tada je, prema članku 39. stavku 3. točki 3. ZPP-a, dan kad platitelj stavi na raspolaganje svom pružatelju platnih usluga potrebna novčana sredstva.</p>
----------	---

Područje:	Članak 159. Zakona o platnom prometu
Tema:	Nalozi za devizna plaćanja i internet bankarstvo
Broj pitanja:	68.
Datum objave odgovora:	25.10.2010.
Pitanje:	<p>Zbog stupanja na snagu novog Zakona o platnom prometu od 1. siječnja 2011. putem internetskog bankarstva onemogućuje se unos deviznih naloga (Nalog 14 i Devizni prijenosi i plaćanja u zemlji) s datumom izvršenja koji slijedi nakon 31. 12. 2010.</p> <p>1. Kakve su promjene vezane uz devizne naloge nakon 1. siječnja 2011.?</p> <p>2. Zar više ne vrijedi elektronički potpis za unos deviznih naloga?</p> <p>3. Ukida li se time e-poslovanje i ponovno se vraćamo na papirnato?</p> <p>3. Koji se članak novog ZPP-a odnosi na navedene promjene?</p>
Odgovor:	<p>Novi Zakon o platnom prometu stupa na snagu dana 1. siječnja 2011., a u skladu s odredbom članka 159. stavka 1. ZPP-a ujedno prestaju važiti pojedini članci Zakona o deviznom poslovanju (NN, br. 96/2003., 140/2005., 132/2006., 150/2008. i 92/2009.) kao i pripadajući podzakonski akti: Odluka o uvjetima i načinu obavljanja platnog prometa s inozemstvom (NN, br. 88/2005., 18/2006. i 132/2007.), Uputa donesena na temelju te Odluke i Odluka o prikupljanju podataka o ostvarenom platnom prometu s inozemstvom (NN, br. 136/2005. i 24/2006.).</p> <p>U skladu s navedenim, ukida se obveza korištenja postojećih naloga za devizna plaćanja (uključivo i navedeni Nalog 14).</p>

	<p>Isto tako, odredbe ZPP-a primjenjivat će se na sve platne transakcije (nacionalne, prekogranične i međunarodne, u svim valutama), osim ako u pojedinim odredbama Zakona nije drugačije navedeno (članak 15. stavak 2. i 3., članak 16. stavak 2. i 3., članak 18. stavak 2. i 3., članak 23. stavak 2. i 3., članak 41. stavak 6. i 7., članak 42. stavak 3. i 4., članak 49. stavak 7. i 8., članak 50. stavak 6. i 7., članak 52. stavak 3. i 4. Zakona). Isto tako, pojedine odredbe Zakona uređuju točno određene platne transakcije (nacionalne, prekogranične i/ili međunarodne), u određenoj ili u svim valutama – članak 27. stavak 2. i 3., članak 43. stavak 1. do 8., članak 46. stavak 3. i 4., članak 64. stavak 1. i 2. Zakona.</p> <p>U smislu definicija iz članka 2. stavka 1. točke 30. do 32. ZPP-a nacionalnom platnom transakcijom smatraju se platne transakcije koje se izvršavaju unutar zemlje, a međunarodna platna transakcija jest ona platna transakcija kod koje jedan pružatelj platnih usluga (platitelja ili primatelja plaćanja) posluje u Republici Hrvatskoj, a drugi pružatelj platnih usluga (platitelja ili primatelja plaćanja) posluje prema propisima treće zemlje. Nakon pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji dio međunarodnih platnih transakcija koje se izvršavaju s državama članicama EU smatrat će se prekograničnim platnim transakcijama.</p> <p>Također, posebno navodimo da je HNB u obvezi, prema odredbama novog Zakona, u roku od 6 mjeseci od dana njegova stupanja na snagu, donijeti novu Odluku o nalogima za plaćanje koja će se primjenjivati u svrhu izvršenja platnih transakcija preko transakcijskih računa otvorenih u kreditnim institucijama.</p> <p>Što se tiče e-poslovanja i upotrebe elektroničkog potpisa, smatramo da je uređenje poslovanja i prilagodba aplikacijskih rješenja banke za potrebe internetskog bankarstva predmet poslovne odluke same banke kao pružatelja usluge.</p>
--	---

Područje:	Članak 24. Zakona o platnom prometu
Tema:	Naknade za informacije o platnim transakcijama
Broj pitanja:	69.
Datum objave odgovora:	25.10.2010.
Pitanje:	<p>Molimo Vas pojašnjenje primjene odredbe članka 24. stavka 3., koji kaže da je pružatelj platnih usluga dužan na zahtjev platitelja dostaviti informacije o izvršenim transakcijama po računu minimalno jednom mjesečno, bez naplate naknade platitelju za tu uslugu.</p> <p>Što se u smislu ove odredbe smatra uslugom, da li sama izrada izvotka ili i slanje izvotka, npr. poštom, odnosno može li banka</p>

	klijentima naplatiti stvarne troškove poštarine koje ima u slučaju dostave izvatka poštom na platiteljevu adresu?
Odgovor:	<p>Odredba članka 24. stavka 3. Zakona o platnom prometu glasi: "(3) Pružatelj platnih usluga dužan je na zahtjev platitelja dostaviti informacije iz stavka 1. ovog članka u papirnatom obliku jednom mjesečno bez naplate naknade platitelju za tu uslugu." Slijedom navedenog navedena odredba definira sljedeća pitanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> – obvezu dostavljanja informacije – u papirnatom obliku – jednom mjesečno – bez naplate naknade. <p>Način na koji će pružatelj usluge takvu informaciju izraditi (u obliku izvatka ili na neki drugi način) nije predmet reguliranja ove odredbe.</p>

Područje:	Članak 2. Zakona o platnom prometu
Tema:	Bezgotovinska zamjena valuta
Broj pitanja:	70.
Datum objave odgovora:	01.12.2010.
Pitanje:	<p>Člankom 4. ZPP-a definirano je da se poslovi mijenjanja novca gdje se gotov novac mijenja za gotov novac, pri čemu se sredstva ne drže na računu za plaćanje, ne smatraju platnim uslugama. Istodobno članak 3. stavak 3. definira izvršenje kreditnih transfera kao platnu uslugu. Pitanje glasi: Može li se bezgotovinska zamjena valuta (FX poslovi) u tom smislu smatrati kreditnim transferom i stoga svrstati u platne usluge? Smatramo da je odgovor ne, jer na osnovi naloga za konverziju ili upotrebom nekog od drugih instrumenata koji se primjenjuju u konverziji deviza (forward, <i>swap</i> i sl.) ne dolazi do klasičnog prijenosa sredstava između različitih računa odnosno korisnika platnih usluga nego se sve izvršava unutar jednoga multivalutnog računa korisnika platnih usluga, pa se tako ni sami nalozi za konverziju ne bi trebali smatrati platnim naložima u smislu ZPP-a.</p>
Odgovor:	<p>FX transakcije, u skladu s odredbama ZPP-a, ne smatraju se platnim uslugama. Naime, prema članku 2. stavku 1. točki 16. ZPP-a <i>platna transakcija</i> jest polaganje, podizanje ili prijenos novčanih sredstava koje je inicirao platitelj ili primatelj plaćanja, bez obzira na to kakve su obveze iz odnosa između platitelja i primatelja plaćanja. U skladu s tim, kod FX transakcije u okviru multivalutnog računa klijent ne inicira ni polaganje ni podizanje ni prijenos novčanih sredstava.</p>

Područje:	Članak 39. Zakona o platnom prometu
Tema:	Promjena datuma valute
Broj pitanja:	71.
Datum objave odgovora:	01.12.2010.
Pitanje:	Je li moguće okvirnim ugovorom ugovoriti promjenu datuma valute na već danim nalogima za plaćanje?
Odgovor:	<p>U skladu s člankom 39. stavkom 3. točkom 1. ZPP-a, korisnik platnih usluga koji inicira nalog za plaćanje i njegov pružatelj platnih usluga mogu ugovoriti da se nalog za plaćanje započne izvršavati na određeni dan, a u tom slučaju vremenom primitka naloga za plaćanje smatra se dan ugovoren za započinjanje izvršavanja naloga (ugovoreni dan). Nadalje, korisnik platnih usluga – platitelj i njegov pružatelj platnih usluga mogu ugovoriti da je pokriće na platiteljevu računu za plaćanje uvjet za izvršenje naloga te ako na ugovoreni dan nema pokrića na platiteljevu računu, da se podneseni nalog za plaćanje izvršava u skladu s člankom 39. stavkom 3. točkom 3. ZPP-a, odnosno na dan kad platitelj stavi na raspolaganje svom pružatelju platnih usluga potrebna novčana sredstva.</p> <p>Navedena usluga može se ugovoriti s korisnikom platnih usluga – potrošačem i korisnikom platnih usluga koji nije potrošač.</p>

Područje:	Članak 22. Zakona o platnom prometu
Tema:	Otkaz okvirnog ugovora
Broj pitanja:	72.
Datum objave odgovora:	01.12.2010.
Pitanje:	<p>Molimo vas tumačenje odredbe članka 22. stavka 5. ZPP-a, koja bi se mogla shvatiti i na način da banka može otkazati okvirni ugovor, samo ako je tako ugovorila, a ugovoriti otkaz smije samo za okvirne ugovore sklopljene na neodređeno vrijeme, i to uz otkazni rok od najmanje dva mjeseca. Znači, ugovore na određeno (ako bi ih sklapala) uopće ne može otkazivati, a na neodređeno samo ako tako ugovori, uz minimalni otkazni rok od dva mjeseca.</p> <p>Ako se navedena odredba tumači na navedeni način, otvara se pitanje prava banke na otkaz okvirnog ugovora u slučajevima grubih povreda ugovora od strane vlasnika i situacija kada banka želi odmah zatvoriti račun zbog sumnje na pranje novca i financiranje terorizma, a ne postoji zakonska obveza banke na zatvaranje računa u takvom slučaju.</p>
Odgovor:	Prema odredbi članka 22. stavka 5. ZPP-a banka može otkazati ugovor sklopljen na neodređeno vrijeme ako je tako ugovorila i uz minimalni otkazni rok od dva mjeseca.

	<p>Odredbe članka 22. ZPP-a reguliraju otkaz okvirnog ugovora, ali ne i raskid tog ugovora. U tom smislu na otkaz od strane pružatelja platnih usluga okvirnog ugovora koji se odnosi na platne usluge primjenjuje se odredba članka 22. stavka 5. ZPP-a umjesto odredbi članka 212. Zakona o obveznim odnosima (u nastavku teksta: ZOO), kojima je uređen otkaz trajnoga obveznog odnosa, a ako se okvirni ugovor odnosi na tekući račun, umjesto odredbe članka 1013. ZOO-a. ZPP ne sadržava posebne odredbe o raskidu okvirnog ugovora, pa se na raskid tog ugovora primjenjuju odgovarajuće odredbe ZOO-a.</p>
--	--

Područje:	Članak 2. Zakona o platnom prometu
Tema:	Račun zajedničkog obrta na ime više korisnika platnih usluga
Broj pitanja:	73.
Datum objave odgovora:	01.12.2010.
Pitanje:	<p>Definicija zajedničkog računa kod zajedničkog obrta: Mišljenja smo da su računi zajedničkih obrta i sličnih tvorevina računi koji ulaze u kategoriju zajedničkih računa zato što ZPP računom za plaćanje definira račun na ime jednog ili više korisnika platnih usluga, a korisnika definira kao fizičku ili pravnu osobu. Kako su vlasnici zajedničkog obrta – ortaci fizičke osobe koje se udružuju radi obavljanja gospodarskih djelatnosti i pri čemu obrt, tj. djelatnost ne postaje nositeljem prava i obveza niti dobiva pravnu osobnost. S obzirom na to da se obrtu ne dodjeljuje OIB, već on posluje pod OIB-om svojih vlasnika, mišljenja smo da i taj argument ide u prilog razmišljanju da se računi zajedničkih obrta trebaju tretirati kao zajednički računi više korisnika platnih usluga.</p>
Odgovor:	<p>Članak 2. stavak 1. točka 15. ZPP-a definira račun za plaćanje kao bilo koji račun koji vodi pružatelj platnih usluga na ime jednog ili više korisnika platnih usluga, a koristi se za izvršavanje platnih transakcija. Iz navedenog proizlazi da će od 1. siječnja 2011. korisnici platnih usluga biti u mogućnosti otvoriti račun za plaćanje na ime više korisnika (tzv. <i>joint account</i>) bez obzira na to je li riječ o fizičkim ili pravnim osobama.</p> <p>S tim u vezi, mišljenja smo da se računi zajedničkih obrta, ako je tako regulirano okvirnim ugovorom koji uređuje otvaranje takvog računa, također mogu tretirati kao računi otvoreni na ime više korisnika platnih usluga.</p>

Područje:	Članci 44. i 45. Zakona o platnom prometu
Tema:	Određenje tretmana štednih računa u odnosu na račune za plaćanje
Broj pitanja:	74.
Datum objave odgovora:	01.12.2010.

Pitanje:	<p>Devizne knjižice i štedni račun – Smatraju li se navedeni proizvodi računima za plaćanje u smislu ZPP-a?</p> <p>Iz odgovora HNB-a koji je poslan 15. ožujka 2010. na pitanje "Koje sve račune u banci trebamo smatrati 'računima za plaćanje'?" (vezano uz članak 2. stavak 15.), proizlazi da se štedna knjižica smatra računom za plaćanje ako ukupni štedni ulog nije oročen. Molimo vas odgovor je li ovakvo tumačenje ispravno?</p>
Odgovor:	<p>Kako je navedeno u odgovoru na pitanje broj 9. od 15. ožujka 2010., koji je objavljen na internetskim stranicama HNB-a, smatramo da pojam računa za plaćanje treba tumačiti u vezi sa člancima 44. i 45. ZPP-a na način da se računom za plaćanje smatra i onaj račun korisnika platnih usluga kojim se koristi samo za polaganje novčanih sredstava ako korisnik platnih usluga položenim novčanim sredstvima može odmah i raspolagati, tj. prenositi ih na drugi račun a da prethodno ne bude otkazan ili na drugi način ne prestane važiti ugovor o tom računu.</p> <p>Upućujemo Vas i na odgovor na pitanje broj 47. (tema: štedni računi i knjižice) od 28. rujna 2010., koji je također objavljen na internetskim stranicama HNB-a.</p>

Područje:	Članci 5., 65. i 69. Zakona o platnom prometu
Tema:	Pružanje platnih usluga od strane poduzeća licenciranih za obavljanje mjenjačkih poslova
Broj pitanja:	75.
Datum objave odgovora:	01.12.2010.
Pitanje:	<p>Naše poduzeće licencirano je od HNB-a za obavljanje mjenjačkih poslova i tim se poslom bavimo desetak godina. Zanima nas hoće li i na koji način, u skladu sa ZPP-om, i nama odnosno sličnim poduzećima biti omogućeno djelomično sudjelovanje u pružanju usluga poput plaćanja računa za režije, komunalije i slično, u našim poslovnicama.</p>
Odgovor:	<p>Članak 5. stavak 1. točka 3. ZPP-a opisuje instituciju za platni promet sa sjedištem u RH kao jednog od pružatelja platnih usluga, a koja u skladu s člankom 65. predstavlja pravnu osobu koja je od Hrvatske narodne banke dobila odobrenje za pružanje platnih usluga. Slijedom toga, ako netko kao svoju djelatnost želi obavljati bilo koju od navedenih platnih usluga, dužan je radi dobivanja odobrenja podnijeti zahtjev za izdavanje odobrenja Hrvatskoj narodnoj banci u skladu s odredbama članka 69. ZPP-a.</p> <p>Nadalje, članak 3. ZPP-a propisuje vrste platnih usluga koje pružatelji platnih usluga obavljaju kao svoju djelatnost pa tako primjerice usluge</p>

	plaćanja računa za režije i slično predstavljaju jednu od platnih usluga iz navedenog članka. Napominjemo da je na pružatelju platnih usluga da svoju platnu shemu, ovisno o njezinim obilježjima, definira kao jednu od navedenih usluga te da pri podnošenju zahtjeva dokumentira i dokaže takav stav.
--	--

Područje:	Članci 68. i 89. Zakona o platnom prometu
Tema:	Tretman djelatnosti odobravanja gotovinskih zajmova korisnicima kartica
Broj pitanja:	76.
Datum objave odgovora:	01.12.2010.
Pitanje:	Smatra li se odobravanje gotovinskih zajmova korisnicima kartica djelatnošću koja nije platna usluga u smislu članka 68. stavka 1. točke 3. (u mjeri u kojoj se odnose na kreditiranje potrošača, navedena je djelatnost uređena Zakonom o potrošačkom kreditiranju te je Ministarstvu financija podnesen zahtjev za izdavanje potrebnog odobrenja za njezino obavljanje) ili se može podvesti pod članak 89. ZPP-a?
Odgovor:	Odobranje gotovinskih zajmova korisnicima kartice u smislu članka 68. stavka 1. točke 3. ZPP-a smatra se djelatnošću koja nije platna usluga. S obzirom na to da se odobravanje gotovinskih zajmova korisnicima kartice ne smatra platnom uslugom, na to se ne primjenjuju odredbe članka 89. ZPP-a.

Područje:	Članak 87. Zakona o platnom prometu
Tema:	Knjigovodstveno vođenje novčanih sredstava primljenih od korisnika platnih usluga za izvršenje platnih transakcija
Broj pitanja:	77.
Datum objave odgovora:	01.12.2010.
Pitanje:	Molimo za pojašnjenje članka 87. stavka 2. ZPP-a u dijelu koji govori da se novčana sredstva svih korisnika platnih usluga u čije se ime ta sredstva drže vode odvojeno od novčanih sredstava drugih fizičkih ili pravnih osoba.
Odgovor:	Člankom 87. stavkom 2. ZPP-a propisana je obveza institucije za platni promet da novčana sredstva svih korisnika platnih usluga u čije se ime ta sredstva drže vodi odvojeno od novčanih sredstava drugih fizičkih ili pravnih osoba. U tu svrhu institucija za platni promet dužna je osigurati odvojeno knjigovodstveno vođenje sredstava primljenih od korisnika za izvršenje platnih transakcija od drugih novčanih sredstava. Slijedom navedenoga, nije sporno da se uplate korisnika kartica izvršavaju u korist žiroračuna Vašeg društva, ali se one moraju odvojeno knjigovodstveno voditi od ostalih sredstava.

	<p>S tim u vezi, napominjemo da ako sredstva primljena od korisnika platnih usluga ili preko drugog pružatelja platnih usluga za izvršenje platnih transakcija nisu predana primatelju sredstva niti prenesena drugom pružatelju platnih usluga do kraja radnog dana koji slijedi nakon dana primitka sredstva, tada je institucija za platni promet dužna zaštititi sredstva na način kako je to propisano odredbama članka 87. stavaka 3. i 4. ili odredbama stavka 5. istoga članka (položiti na poseban račun kod kreditne institucije sa sjedištem u RH ili uložiti u niskorizične i visokolikvidne oblike imovine odnosno pokriti policom osiguranja društva za osiguranje ili garancijom kreditne institucije, pod uvjetom da to društvo za osiguranje ili kreditna institucija ne pripadaju istoj grupi kao i institucija za platni promet). U tom slučaju riječ bi bila o posebnom računu u kreditnoj instituciji otvorenom isključivo u tu svrhu, a koji bi zadovoljavao uvjete iz stavka 4. članka 87.</p>
--	---

Područje:	Članak 87. Zakona o platnom prometu
Tema:	Podzakonski propis - Odluka o zaštiti novčanih sredstava
Broj pitanja:	78.
Datum objave odgovora:	01.12.2010.
Pitanje:	Molimo za informaciju namjerava li HNB pobliže propisati zaštitu novčanih sredstava korisnika platnih usluga i kada bi se takav propis mogao očekivati.
Odgovor:	Na temelju članka 87. stavka 7. ZPP-a HNB je izradio nacrt prijedloga Odluke o zaštiti novčanih sredstava. Taj podzakonski akt uređuje karakteristike koje moraju imati oblici imovine u koju se ulažu primljena novčana sredstva od korisnika platnih usluga radi zaštite novčanih sredstava.

Područje:	Članak 42. Zakona o platnom prometu
Tema:	Naplata naknade za prenesena i primljena sredstva od strane posredničke kreditne institucije
Broj pitanja:	79.
Datum objave odgovora:	01.12.2010.
Pitanje:	Nastavno na odgovore na pitanja pod rednim brojevima 32. i 55., molimo dodatno pojašnjenje. Kako u navedenim odgovorima stoji, kod dolaznih međunarodnih platnih transakcija postoji dispozitivnost za naplatu naknade od strane kreditnih institucija koje imaju ulogu posrednika. Molimo pojašnjenje na koji način posrednička kreditna institucija može realizirati ovu dispozitivnost, dakle naplatiti transfernu naknadu, s obzirom na to da nema poslovni odnos ni s platiteljem ni s primateljem platne transakcije?
Odgovor:	Kao što je odgovoreno na pitanje pod rednim brojem 32., <i>Naknade za</i>

	<p><i>prenesena i primljena sredstva, i na pitanje 55., Preneseni iznosi i naknade pružatelja platnih usluga, a u skladu s člankom 42. stavkom 1. ZPP-a, iznos platne transakcije ne smije se umanjivati za iznos naknade od strane platiteljeva i primateljeva pružatelja platnih usluga, kao ni od strane posrednika pružatelja platnih usluga. Međutim, stavak 2. odnosno u slučaju međunarodne platne transakcije stavak 3. istoga članka dopušta iznimku, i to samo u slučaju kada su pružatelj platnih usluga i njegov korisnik ugovorili drugačije.</i></p> <p>Budući da posrednik nije u odnosu s korisnikom usluga, u smislu izvršenja takve transakcije na njega se i ne može primjenjivati iznimka iz stavka 3. Način naplate svoje naknade za izvršenje navedene platne transakcije posrednik mora regulirati u odnosu s pružateljem usluga platitelja ili pružateljem usluga primatelja plaćanja, a taj odnos nije reguliran odredbama ZPP-a.</p> <p>Također, upućujemo Vas i na odgovore na upite vezane uz ZPP od 25. listopada 2010., među kojima je i odgovor pod rednim brojem 60., <i>Naknada za prenesene i primljene iznose.</i></p>
--	---

Područje:	Članak 69. Zakona o platnom prometu
Tema:	Financijska izvješća i poslovni plan uz Zahtjev za izdavanje odobrenja za pružanje platnih usluga
Broj pitanja:	80.
Datum objave odgovora:	22.12.2010.
Pitanje:	<p>Molimo vas za tumačenje sljedećeg članka Zakona o platnom prometu:</p> <p>Članak 69. Zahtjev za izdavanje odobrenja za pružanje platnih usluga (2) Zahtjevu za izdavanje odobrenja potrebno je priložiti: 3) financijske izvještaje za posljednje dvije poslovne godine i poslovni plan za iduće tri poslovne godine koji uključuje projekciju financijskih izvještaja kojima se pokazuje sposobnost za stabilno poslovanje uz primjerenu organizacijsku, tehničku i kadrovsku strukturu.</p> <p>Odnosi li se traženo izvješće na poslovne planove cijeloga društva ili se odnosi isključivo na dio poslovanja koji je vezan uz elektronički novac?</p>
Odgovor:	Dok je za ocjenu sposobnosti društva za stabilno poslovanje kao institucije za platni promet potreban uvid u financijske izvještaje društva kao cjeline kao i procjena projekcije financijskih izvještaja za

	<p>društvo kao cjelinu, poslovni plan za sve djelatnosti društva nije nužan. Stoga odredbu članka 69. stavka 2. točke 3. valja tumačiti tako da je podnositelj zahtjeva za izdavanje odobrenja dužan dostaviti financijske izvještaje za protekle dvije poslovne godine za cijelo društvo te poslovni plan za iduće tri poslovne godine koji se odnosi na dio poslovanja koji je vezan uz pružanje platnih usluga, na pružanje operativnih i pomoćnih usluga povezanih s pružanjem platnih usluga iz članka 68. točke 1. ZPP-a i na kreditiranje prema članku 89. ZPP-a, s tim da je u okviru takvog poslovnog plana dužan dati i obrazloženu projekciju financijskih izvještaja za iduće tri poslovne godine za ukupno poslovanje cijelog društva.</p> <p>Napominjemo, međutim, da se nakon stupanja na snagu novog Zakona o elektroničkom novcu (predviđeni datum je 1. siječnja 2011.) Glava V. ZPP-a (uključujući članak 69.) neće primjenjivati na izdavatelje elektroničkog novca, i to ni u slučaju pružanja platnih usluga povezanih s izdavanjem elektroničkog novca ni u slučaju pružanja platnih usluga koje nisu povezane s izdavanjem elektroničkog novca, već će se na izdavatelje elektroničkog novca koji traže odobrenje za izdavanje elektroničkog novca (uključujući platne usluge povezane s izdavanjem elektroničkog novca) i odobrenje za pružanje bilo kojih drugih platnih usluga primjenjivati isključivo novi Zakon o elektroničkom novcu. Odredba koja u bitnom odgovara odredbi članka 69. stavka 2. točke 3. ZPP-a sadržana je u članku 12. stavku 2. točki 4. prijedloga novog Zakona o elektroničkom novcu.</p>
--	--

Područje:	Članci 11. i 28. Zakona o platnom prometu
Tema:	Ograničenje trošenja za platne instrumente
Broj pitanja:	81.
Datum objave odgovora:	22.12.2010.
Pitanje:	Moramo li nužno nametati korisnicima limite transakcija koji se spominju u članku 11. i članku 28 Zakona o platnom prometu u iznosu od 225,00 kn i 1.125,00 kn? Koja je definicija "ukupnog limita" od 1.125,00 kn? Na što se konkretno odnosi ukupno trošenje i za koje razdoblje?
Odgovor:	Članak 11. i članak 28. reguliraju iznimke od primjene pojedinih odredbi Glave II. odnosno Glave III. ZPP-a za određene platne instrumente odnosno elektronički novac. Prvi dio odredbe članka 11. odnosno prvi dio odredbe stavka 1. članka 28. ZPP-a propisuje tri slučaja na koja se te iznimke odnose. Budući da su navedenim odredbama ta tri slučaja navedena zasebno a ne kumulativno, dovoljno je da se u konkretnom slučaju određeni platni instrument odnosno elektronički novac može svrstati pod jedan od njih. Ako, međutim, konkretni platni instrument odnosno elektronički novac ne odgovara niti jednom od propisana tri slučaja, na njega će se u cijelosti

	<p>primjenjivati odredbe Glave II. i III. ZPP-a, tj. primjena iznimki iz članka 11. i 28. ZPP-a za takav platni instrument odnosno elektronički novac nije moguća.</p> <p>U odnosu na ograničenje trošenja platnog instrumenta do ukupnog iznosa od 1.125,00 kuna, napominjemo da odredbama članka 11. i članka 28. nije propisano razdoblje na koje bi se to ograničenje trošenja odnosilo. S obzirom na odredbu članka 30. stavka 1. ZPP-a, koja dopušta mogućnost da platitelj i njegov pružatelj platnih usluga ugovore ograničenje trošenja za platne transakcije koje se izvršavaju platnim instrumentom koji se upotrebljava radi davanja suglasnosti, potrebno je u slučaju ugovaranja ograničenja trošenja platnog instrumenta odnosno elektroničkog novca do ukupnog iznosa od 1.125,00 kuna ugovoriti i razdoblje na koje se to ograničenje trošenja odnosi (npr. mjesec dana). O takvom ograničenju trošenja platnog instrumenta odnosno elektroničkog novca (uključujući razdoblje takvog ograničenja trošenja) korisnik platne usluge mora biti upoznat prije sklapanja ugovora, prema članku 18. stavku 1. točki 2. pod f) ZPP-a.</p>
--	--

Područje:	Članci 9., 18. i 24. Zakona o platnom prometu
Tema:	Naknade za davanje informacija
Broj pitanja:	82.
Datum objave odgovora:	22.12.2010.
Pitanje:	<p>Kad se usporede stavci 2. i 3. članka 24., proizlazi da se informacije iz stavka 2. mogu(?) naplatiti jer u tekstu ne postoji izraz ... <i>bez naplate</i> ...kako to stoji jasno u sljedećem stavku, 3., istog članka (gdje se postupa po zahtjevu platitelja) . Međutim, sve to stoji kad ne bi bilo članka 9. stavka 1., koji se primjenjuje na cijelu Glavu II., uključujući, dakle i članak 24.</p> <p>Međutim – članak 9. upućuje na to da generalno nema prava (pružatelja usluga) naplate za sve informacije iz Glave II., koja uključuje i članak 24., ali tada je nepotrebno u stavku 3. članka 24. navoditi riječi bez naplate (jer je navedeno određeno već člankom 9.), pa svrha tih riječi nije jasna kad se postavi u odnos sa stavkom 2. istog članka, koji takve riječi ne sadržava.</p> <p>a) Može li banka (pružatelj usluga) naplatiti dostavu informacija iz stavka 2. članka 24. jer tekst stavka (za razliku od stavka 3. ne sadržava riječi <i>bez naknade</i>), ako takve informacije dostavlja jednom mjesečno;</p> <p>b) Mora li zahtjev platitelja iz stavka 3. biti pisan i mora li se obnavljati svaki sljedeći mjesec?</p>

Odgovor:	<p>Članak 9. stavak 1. propisuje da pružatelj platnih usluga ne smije naplatiti korisniku platnih usluga naknade za informacije koje mu je dužan dati na temelju odredbi Glave II., iz čega među ostalim proizlazi i to da pružatelj platnih usluga ne smije naplatiti naknadu za dostavu informacija iz članka 24. stavka 1. Stavak 1. članka 24. propisuje da je pružatelj platnih usluga dužan informacije dati na način predviđen člankom 19. stavkom 1.</p> <p>Članak 24. stavak 2. propisuje da se može ugovoriti da se informacije iz stavka 1. istoga članka dostavljaju ili čine raspoloživim periodično, ali ne rjeđe od jednom mjesečno, na ugovoreni način koji omogućuje platitelju pohranu i reproduciranje informacija u nepromijenjenom obliku. Vidljivo je da članak 24. stavak 2. propisuje samo mogućnost periodične dostave informacija iz članka 24. stavka 1. kao i način dostave u tom slučaju. Stoga smo mišljenja da se spomenuti članak 9. stavak 1. odnosi na sve informacije iz članka 24. stavka 1. bez obzira na ugovoreni način dostave informacija.</p> <p>Napominjemo da članak 18. stavak 1. točka 4. pod b) izričito propisuje da je pružatelj platnih usluga dužan dati korisniku platnih usluga informacije o komunikaciji, i to o načinu i učestalosti kojom će se informacije davati ili činiti raspoloživima korisniku platnih usluga, uključujući informacije o pravu korisnika platnih usluga iz članka 24. stavka 3., i to sve prije nego što se korisnik platnih usluga obveže ponudom ili okvirnim ugovorom. Stavak 3. članka 24. propisuje da je pružatelj platnih usluga dužan na zahtjev platitelja dostaviti informacije u papirnom obliku jednom mjesečno bez naplate naknade platitelju za tu uslugu. Sam način podnošenja zahtjeva platitelja ugovara se između korisnika platnih usluga i pružatelja platnih usluga.</p> <p>S obzirom na to da se okvirni ugovor po prirodi stvari ugovara za trajni poslovni odnos između korisnika platnih usluga i pružatelja platnih usluga kao što je vođenje transakcijskog računa, mišljenja smo da korisnik platnih usluga na temelju članka 24. stavka 3. ima pravo zahtijevati besplatnu dostavu informacija iz stavka 1. istoga članka u papirnom obliku jednom mjesečno bez naplate naknade za cijelu duljinu trajanja okvirnog ugovora.</p>
----------	---

Područje:	Članak Zakona o platnom prometu
Tema:	Zajednički računi i nerezidentost
Broj pitanja:	83.
Datum objave odgovora:	22.12.2010.
Pitanje:	Obzirom da je donedavni Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o deviznom poslovanju u određenim dijelovima

	<p>izmijenjen, molimo da nam odgovorite kakve promjene proizlaze iz konačnog Prijedloga Zakona o deviznom poslovanju u odnosu na postupanje prema odgovoru danom pod rednim brojem 65.</p> <p>Name, na koji način je konačnim Prijedlogom Zakona o deviznom poslovanju regulirano postupanje sa zajedničkim računom kod kojega je jedan od korisnika/vlasnika nerezident u trenutku kada nije izvršio godišnju dostavu dokumentacije propisane <i>Odlukom o uvjetima i načinu otvaranja i vođenja računa nerezidenata u banci</i> ?</p>
Odgovor:	<p>"U skladu s Prijedlogom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o deviznom poslovanju dana 1. siječnja 2012. prestaje važiti članak 16., članak 30. i članak 64. stavak 1. točka 11. ovoga Zakona te sljedeći podzakonski akti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Odluka o postupku otvaranja i vođenja deviznih računa i deviznih štednih uloga rezidenata u banci (Narodne novine, broj 111/03, 138/03, 176/04 i 122/05) i - Odluka o uvjetima i načinu otvaranja i vođenja računa nerezidenata u banci (Narodne novine, broj 124/06, 131/06 i 74/07). <p>Prema navedenom, nerezidenti su dužni i za 2011. banci dostaviti izvod iz registra u skladu s točkom VI., stavkom 3. Odluke.</p> <p>Ukoliko je, u skladu sa Zakonom o platnom prometu ("Narodne novine", br. 133/2009.) u banci otvoren zajednički račun, odredbe Odluke, pa tako i točke VI. stavka 3. odnose se na svakog pojedinačnog korisnika zajedničkog računa. Dakle, do blokiranja korištenja sredstava na zajedničkom računu kao i novih priljeva sredstava na račun doći će ukoliko svi korisnici računa nisu ispunili uvjete propisane važećim propisima.</p> <p>Nakon ukidanja navedenih odluka 1. siječnja 2012. godine banka je dužna postupati u skladu s člankom 27. Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma ("Narodne novine", br. 87/2008) tj. provoditi ponovnu godišnju dubinsku analizu strane pravne osobe."</p>